

"Etsivät ottivat minut avokätisesti vastaan ja auttoivat pääsemään elämässäni eteenpäin."

ETSIVÄN NUORISOTYÖN VALTAKUNNALLISET SOVARI 2023 -TULOKSET

Riitta Kinnunen, Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry

Sisällysluettelo

Johdanto	3
Nuorten kokemuksia etsivästä nuorisotyöstä	6
Työskentely etsivän kanssa	6
Tuen ja avun saanti	10
Nuorten sosiaalinen vahvistuminen etsivän nuorisotyön aikana	19
Arjenhallinta.....	22
Itsetuntemus.....	26
Sosiaaliset taidot	29
Opiskelu- ja työelämävalmiudet	31
Elämänhallinnan tunne	33
Nuorten näkemyksiä etsivän nuorisotyön kehittämistarpeista.....	37
Liite. Sovari 2023 -kyselyyn vastanneiden nuorten taustatietoja	

Johdanto

SOVARI – SOSIAALISEN VAHVISTUMISEN MITTARI on etsivän nuorisotyön ja työpajatoiminnan vaikutusmittari. Sovari mittaa ja tuo esille palveluiden sosiaalisesti vahvistavia vaikutuksia. Sovari-mittarin avulla etsivästä nuorisotyöstä ja työpajatoiminnasta saadaan organisaatiokohtaisesti ja valtakunnallisesti yhdenmukaista ja vertailtavaa laadullista vaikuttavuustietoa ja tunnuslukuja.

Etsivän nuorisotyön ja työpajatoiminnan vaikutuksia asiakkaiden elämäntilanteisiin on tärkeää saada esille, jotta nähdään näiden palveluiden merkitys ja tarve palvelujärjestelmässä. Sovarin tuottamalla tiedolla etsivää nuorisotyötä toteuttavat organisaatiot ja työpajatoimijat voivat osoittaa yhteistyötahoilleen ja sidosryhmilleen palveluiden laatua ja vaikutuksia asiakkaiden kokemusten perusteella. Sovari täydentää työpajojen ja etsivän nuorisotyön tilastollista vaikutustietoa, jolla seurataan asiakkaiden sijoittumista muihin palveluihin, koulutukseen ja työhön.

Sovari antaa etsivän nuorisotyön organisaatioille ja työpajoille näkökulmaa ja tietoa oman toimintansa kehittämiseen. Sovari-kysely edistää nuorten ja valmentautujien osallisuutta: Sovari toimii nuorille ja valmentautujille yhtenä kanavana tuoda esille näkemyksiään etsivän nuorisotyön ja työpajatoiminnan toteutuksesta ja kehittämistarpeista sekä vaikuttaa palveluiden kehittämiseen.

Etsivän nuorisotyön Sovari sisältää kaksi arviointiosiota:

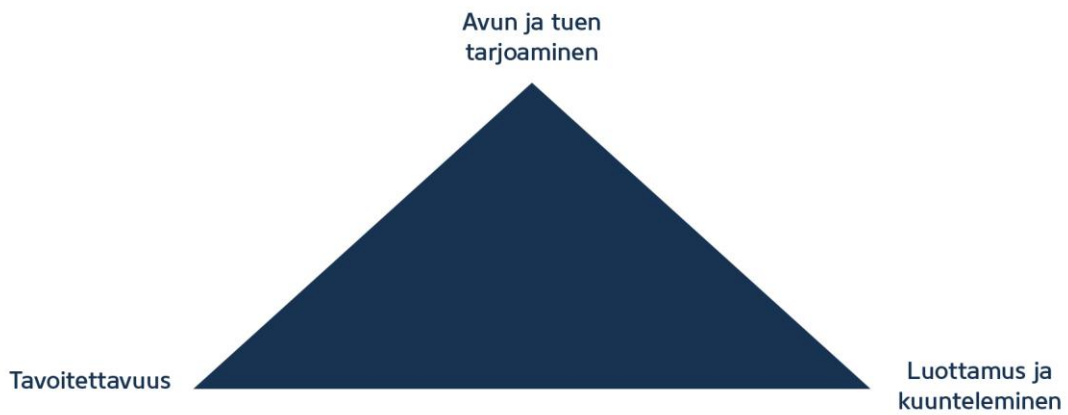
1. etsivän nuorisotyön *toteutuksen* ja
2. sen *vaikutusten* arvioinnin sosiaalisen vahvistumisen näkökulmasta.

Sovarissa arvioidaan etsivän nuorisotyön toteutusta ja palvelun laatua kolmella osa-alueella, joita pidetään keskeisinä onnistuneessa etsivässä nuorisotyössä (kuvio 1). Ensinnäkin palvelun tulisi olla **helposti saavutettavissa**, toiseksi sen tulisi perustua **luottamukselliseen ja sujuvaan keskusteluyhteyteen** nuoren ja etsivän välillä sekä kolmanneksi palvelun myötä nuoren tulisi **saada apua ja tukea** tilanteeseensa ja sopivan polun löytämisessä eteenpäin.¹

Etsivän nuorisotyön vaikutusten arvioinnissa selvitetään nuoren kokemia muutoksia viidellä sosiaalisen vahvistumisen osa-alueella: **arjenhallinnassa, itsetuntemuksessa, sosiaalisissa taidoissa, opiskelu- ja työelämävalmiuksissa sekä elämänhallinnassa** (kuvio 2). Nuoren huolten kuunteleminen, keskusteleminen aikuisen kanssa ja konkreettinen apu ja tuki voivat auttaa nuorta pääsemään jumiutuneesta tilanteesta eteenpäin. Nuori voi havaita vahvuuksiaan ja mahdollisuuksiaan uudella tavalla, saada malleja erilaisissa sosiaalisissa tilanteissa toimimiseen ja hoitaa omatoimisesti arjen asioitaan. Hän voi myös jäsentää mielenkiinnon kohteitaan ja vaihtoehtoja opiskelun ja työelämän saralla. Nuori voi saamansa avun myötä kokea, että hänellä on mahdollisuuksia itse vaikuttaa elämänsä kulkuun sen sijaan, että vain ajelehtisi tai kulkisi muiden ihmisten hänelle asettamien tavoitteiden mukaan. Sosiaalisen vahvistumisen arvioinnissa tarkastellaan nuorten tämänkaltaisia kokemuksia etsivän nuorisotyön ajanjaksolla.

¹ Kinnunen, Riitta (2016): Työpajatoiminnan ja etsivän nuorisotyön vaikuttavuus. Työkaluna sosiaalisen vahvistumisen Sovari-mittari. Valtakunnallinen työpajajyhdistys ry, Helsinki.

ETSIVÄN NUORISOTYÖN ARVIOINTITEEMAT

Kuvio 1. Työpajatoiminnan toteutuksen arviointiteemat Sovari-mittarissa.

Kuvio 2. Sosiaalisen vahvistumisen osa-alueet Sovari-mittarissa.

Sovari tuottaa valtakunnallista, alueellista ja organisaatiokohtaista tietoa sekä asiakkaiden omin sanoin kuvaamia kokemuksia työpajatoiminnan ja etsivän nuorisotyön vaikutuksista. Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry laatii Sovari-tulosten alueelliset ja organisaatiokohtaiset yhteenvedot sekä valtakunnallisen raportin vuosittain. Alueelliset yhteenvedot tuotetaan etsivän nuorisotyön koordinaatioalueittain sekä AVI-alueittain. Organisaatiokohtaisissa ja alueellisissa yhteenvedoissa tulokset ovat verrattavissa valtakunnallisiin tuloksiin. Asiakaskohtaista tietoa Sovari ei tuota.

Nuoret voivat vastata Sovari-nettikyselyyn vuoden loppuun mennessä, jos he ovat käsitelleet tuen tarvettaan etsivän nuorisotyöntekijän kanssa vuoden aikana. Nuoren asiakkuus etsivässä nuorisotyössä voi jatkua edelleen tai päättyä. **On hyödyllistä käsitellä Sovarin sisältämiä teemoja ja kysymyksiä yhdessä nuoren kanssa osana etsivää nuorisotyötä. Tällä tavoin Sovari auttaa jäsentämään nuoren henkilökohtaisia tavoitteita ja sosiaalista vahvistumista palvelun aikana.** Keskusteluiden pohjalta nuoren on helpompi vastata Sovari-kyselyyn ja arvioida siinä palvelun laatua ja omia edistysaskeleitaan.

Sovari-mittarin on kehittänyt ja sen ylläpidosta vastaa Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry. Sovari otettiin käyttöön vuoden 2016 alussa ja sen käyttäjäkunta on laajentunut vuosittain. Sovarin kehittämistyö on toteutettu yhteistyössä etsivän nuorisotyön ja työpajojen toimijoiden ja asiakkaiden kanssa. Into edistää ja kehittää etsivää nuorisotyötä ja työpajatoimintaa valtakunnallisesti.

Vuonna 2022 koko maassa oltiin selviytymässä koronavuosista, joiden aikana ihmisten välisiä kohtaamisia ja kokoontumisia rajoitettiin merkittävästi. Nämä rajoitukset vaikuttivat voimakkaasti nuorten arkeen, kuten kouluihin, oppilaitoksiin, harrastuksiin ja palveluihin. Ihmiset vetäytyivät koteihin ja palveluita tarjottiin etäyhteyksien välityksellä. Näihin muutoksiin sopeutuminen oli haasteellista. Tutkimukset osoittavat, että koronapandemian aikana nuorten mielenterveysongelmat kasvoivat merkittävästi ja mielenterveyspalvelut eivät ole pystyneet vastaamaan kasvaneeseen tarpeeseen. Ympäristön muutostekijät vaikuttivat myös etsivään nuorisotyöhön ja palvelun piirissä olleisiin nuoriin sekä saattavat näkyä myös Sovari-tuloksissa.

Sovari 2023 -raportissa on koottu nuorten vastaukset etsivän nuorisotyön Sovari-kyselyyn vuoden 2023 ajalta. Raportoinnissa analysoitiin yhteensä 2812 nuoren näkemyksiä etsivän nuorisotyön laadusta ja vaikutuksista sosiaalisen vahvistumisen näkökulmasta. Näistä 1999 nuorta vastasi Sovari-peruskyselyyn ja 813 nuorta lyhennettyyn Sovari EASY-kyselyyn. Sovari 2023 -tutkimuksen tuloksista on laadittu yhteenvedot 121:lle etsivän nuorisotyön organisaatiolle, joissa vastaajien määrä oli vähintään seitsemän.

Vuoden 2023 aikana Sovarin teknisessä toteutuksessa kohdattiin ongelmia. Osa nuorten antamista vastauksista jäi tallentumatta 1.6.-4.12.2023 välisenä aikana. Vastaukset menetettiin palvelun laatua mittaavassa kysymyksessä, jossa vastaajat arvioivat kokemuksiaan etsivän nuorisotyön toteutuksesta. Nämä vastaukset menetettiin 1470 vastaajan osalta eli 52 prosentilta vastaajista. Menetettyjen vastausten täydentämiseksi toteutettiin nuorille uusintakysely, johon saatiin 37 vastausta.

Etsivän nuorisotyön Sovari 2023 -raportissa esitellään Sovarin keskeiset valtakunnalliset tulokset kokonaisuudessaan sekä nuorten taustatietojen perusteella ryhmiteltynä. Lisäksi Sovarin käyttöä tukevassa opaskirjassa ”Työpajatoiminnan ja etsivän nuorisotyön vaikuttavuus – Työkaluna sosiaalisen vahvistamisen Sovari-mittari”² käsitellään yksityiskohtaisesti Sovarin sisältöä ja sosiaalisen vahvistumisen osa-alueita ja periaatteita. Oppaassa annetaan myös neuvoja siitä, miten mitattua tietoa voidaan tulkita ja hyödyntää.

² https://www.intory.fi/app/uploads/2021/09/tyopajatoiminnan-ja-etsivan_sovari-mittari_verkko-pdf.pdf
http://www.tpy.fi/site/assets/files/1372/tyopajatoiminnan-ja-etsivan_sovari-mittari_verkko-pdf.pdf

Nuorten kokemuksia etsivästä nuorisotyöstä

Työskentely etsivän kanssa

ETSIVÄSSÄ NUORISOTYÖSSÄ nuorten ohjaaminen palveluiden, koulutuksen ja työelämän välimaastossa edellyttää nuoren elämäntilanteen kokonaisvaltaista ymmärtämistä ja tarpeiden jäsentämistä. Työn toteuttamisessa on keskeistä etsivän nuorisotyöntekijän sujuva tavoittaminen sekä nuoren kohtaaminen ja kuunteleminen. Tavoitteena on nuoren tukeminen ja sosiaalinen vahvistaminen niin, että hän löytää voimavaroja ja mahdollisia polkuja päästä elämässään eteenpäin³.

Sovari 2023 -kyselyyn vastanneiden nuorten näkemyksen mukaan etsivässä nuorisotyössä toteutuvat yleisesti hyvin etsivän nuorisotyön periaatteet: nuoren sujuva yhteydenpito, nuoren luottamuksen rakentuminen etsivään nuorisotyöntekijään ja nuoren kuulluksi tuleminen (kuvio 3). Sovarin tulokset osoittavat, että palvelun toteutus on pysynyt useiden vuosien ajan tasalaatuisena.

Sovari-tulosten mukaan nuoren yhteydenpito etsivään nuorisotyöntekijään on yleisesti hyvin tai melko sujuvaa: tätä mieltä on 98 prosenttia Sovari-kyselyyn vastanneista nuorista. Etsivän yhteydenpito on hyvin tai melko riittävää (92 % vastaajista) ja nuoret pystyvät kertomaan asioistaan etsivälle nuorisotyöntekijälle (92 %). Etsivä nuorisotyö on siis hyvin saavutettavissa oleva palvelu. Yleensä nuoret saavat etsivästä työstä tukea nopeasti ja matalalla kynnyksellä. Palvelunlaatua mittaavissa kysymyksissä matalin arvio 4,5 on annettu siitä, kuinka usein etsivä ottaa yhteyttä nuoreen.

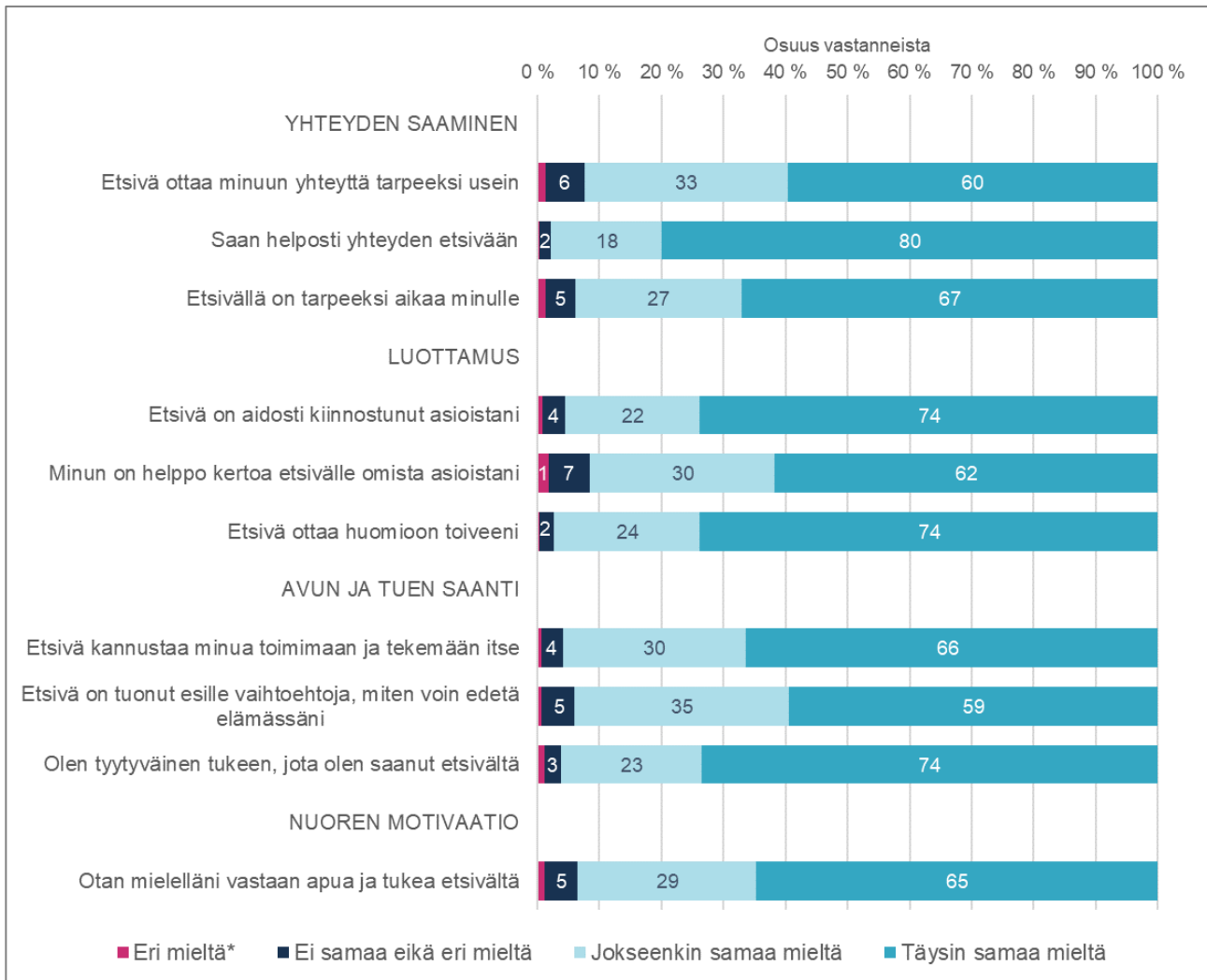
Etsivässä nuorisotyössä nuoret kohdataan hyvin ja heitä kuunnellaan. 96 prosenttia vastanneista on sitä mieltä, että etsivä on aidosti kiinnostunut nuoret asioista. Useimmat nuoret (97 %) ovat kokeneet, että työntekijä huomioi nuoren omat toiveet ja ajatukset asioissa etenemisestä.

Sovari-kyselyyn vastanneista nuorista 74 prosenttia on erittäin tyytyväisiä etsivältä saamaansa tukeen ja valtaosa (96 %) vähintään melko tyytyväisiä. Useimmat vastanneista nuorista (96 %) ovat saaneet etsivältä kannustusta omatoimisuuteen. Nuorista 94 prosenttia on keskustellut etsivän kanssa siitä, miten nuori voisi edetä elämässään. Etsivät nuorisotyöntekijät ovat kyenneet antamaan sellaista apua, jota nuoret omakohtaisesti ovat tarvinneet.

Kyselyyn vastanneet nuoret ovat pääosin olleet halukkaita ottamaan vastaan etsivän nuorisotyöntekijän apua ja tukea, mikä on onnistuneen yhteistyön edellytys. Kaksi kolmasosaa Sovariin vastanneista nuorista on ollut hyvin motivoituneita yhteistyöhön etsivän nuorisotyöntekijän kanssa ja yhteensä 94 % vähintään melko motivoituneita.

Sovari-kyselyyn vastanneet nuoret antoivat etsivän nuorisotyön toteutukselle kokonaisuutena erittäin hyvän arvosanan 4,6 asteikolla 1–5 (kuvio 4). Sovari-tulosten mukaan nuoret olivat etsivään nuorisotyöhön kokonaisuutena vuonna 2023 yhtä tyytyväisiä kuin kahtena edellisenä vuotena.

³ Kinnunen, Riitta (2016): Työpajatoiminnan ja etsivän nuorisotyön vaikuttavuus. Työkaluna sosiaalisen vahvistumisen Sovari-mittari. Valtakunnallinen työpajajyhdistys ry, Helsinki.

Kuvio 3. Etsivän nuorisotyön Sovari 2023 -kyselyyn vastanneiden nuorten kokemukset etsivästä nuorisotyöstä (N=1372). (*Vastausvaihtoehdossa "Eri mieltä" on yhdistetty vastausvaihtoehdot "jokseenkin eri mieltä" ja "täysin eri mieltä".)

Sovarissa nuoret kuvaavat omin sanoin, mitä myönteisiä kokemuksia heillä on etsivästä nuorisotyöstä. Tähän kysymykseen 1376 nuorta kirjoitti omista hyvistä kokemuksistaan. Vastauksissa nousevat esille **keskeiset periaatteet ja toimintatavat** etsivän nuorisotyöntekijän työskentelyssä:

1. **Kuunteleminen**

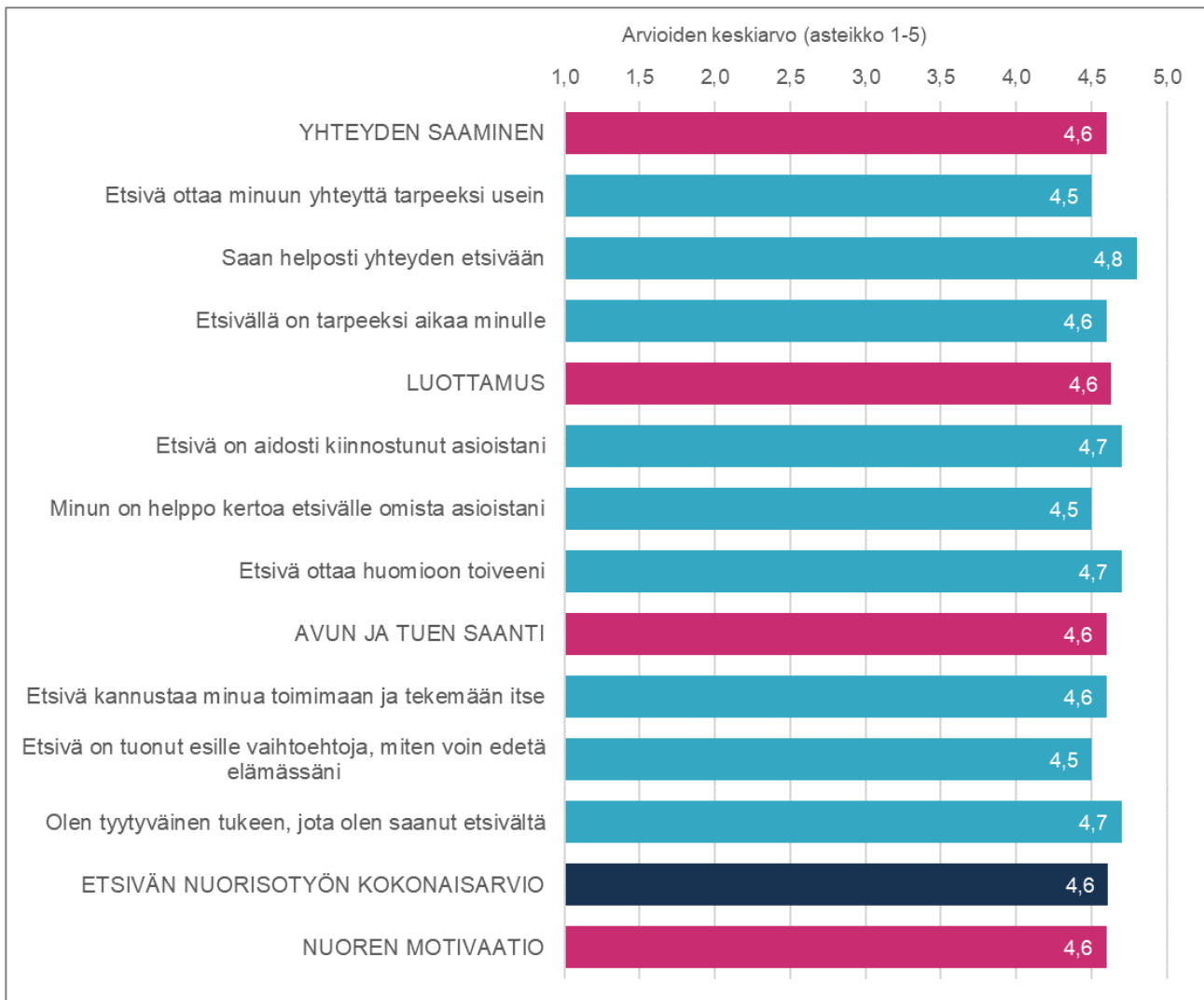
Nuoret arvostavat sitä, että heitä kuunnellaan aidosti ja että heidän huoliaan otetaan vakavasti. Kuunteleva asenne luo luottamusta ja rohkaisee nuoria puhumaan avoimesti omista asioistaan.

2. **Läsnäolo**

Etsivä nuorisotyöntekijä on aidosti läsnä nuorten elämässä ja valmis auttamaan tarvittaessa. Läsnä oleva etsivä on helposti tavoitettavissa ja mukana nuorten arjessa, mikä luo jatkuvuuden ja turvallisuuden tunnetta. Etsivä nuorisotyö on joustavaa ja mukautuu nuoren yksilöllisiin tarpeisiin ja tilanteisiin.

3. **Ymmärrys**

Etsivät nuorisotyöntekijät pystyvät asettumaan nuorten asemaan ja tarjoamaan heille tukea heidän omista lähtökohdistaan käsin. Tämä ymmärrys auttaa luomaan luottamuksellisen suhteen.

Kuvio 4. Etsivän nuorisotyön Sovari 2023 -kyselyyn vastanneiden nuorten arvioiden keskiarvot etsivästä nuorisotyöstä asteikolla 1–5 (N=1372).

4. Välittäminen

Etsivät osoittavat aidosti välittävänsä nuorista, mikä lisää nuorten hyvinvointia ja luottamusta. Välittävä asenne auttaa nuoria tuntemaan itsensä arvokkaiksi ja tuetuiksi.

5. Rehellisyys ja avoimuus

Nuoret arvostavat, että etsivät nuorisotyöntekijät ovat rehellisiä ja kertovat asioista suoraan. Avoimuus luo luottamusta ja mahdollistaa rehellisen vuorovaikutuksen.

6. Luotettavuus

Luotettava etsivä nuorisotyöntekijä on sellainen, johon nuoret voivat turvautua ja luottaa, että he saavat tarvitsemaansa apua ja tukea. Luotettavuus auttaa nuoria tuntemaan olonsa turvalliseksi ja tuetuksi. Nuoret voivat luottaa siihen, että heidän asiansa käsitellään luottamuksellisesti ja kunnioittaen heidän yksityisyyttään.

7. Tukeminen

Etsivät nuorisotyöntekijät tarjoavat tukea nuorille heidän elämänsä haasteissa. Tuki voi olla henkistä, kuten rohkaisua ja emotionaalista tukea, tai käytännöllistä apua arjen asioihin. Tuen avulla nuoret saavat voimaa ja itsevarmuutta kohdata vaikeuksia.

8. Avun antaminen

Etsivän nuorisotyön toiminnan ytimessä on nuorten auttaminen monin eri tavoin. Etsivät tarjoavat konkreettista apua opiskeluun, asumiseen ja arjen haasteisiin. He auttavat nuoria löytämään ratkaisuja ongelmiinsa, tarjoavat käytännön neuvoja elämän eri osa-alueilla ja ohjaavat heitä eteenpäin palveluihin.

Nuorten vastauksista nousee esille, että etsivät nuorisotyöntekijät suhtautuvat nuoriin hyvin myönteisesti ja kunnioittavasti. Nuorten mukaan työntekijät ovat aidosti kiinnostuneita heidän asioistaan ja kuulumisistaan, mikä luo tunteen siitä, että heidän tarpeensa ja huolensa otetaan vakavasti. Etsivien asenne on kannustava, ja he ovat valmiita kuuntelemaan sekä antamaan tarvittavaa tukea.

Nuoret kokevat, että etsivät ovat helposti lähestyttäviä ja heille on helppo puhua erilaisista asioista, jopa henkilökohtaisista ja vaikeista aiheista. Kohtaamisissa korostuu luottamus ja ymmärrys, ja monille nuorille on tärkeää, että etsivät ovat rinnalla kulkijoita, jotka ovat valmiita auttamaan monenlaisissa tilanteissa. Yhteistyö voi jatkua useita vuosia.

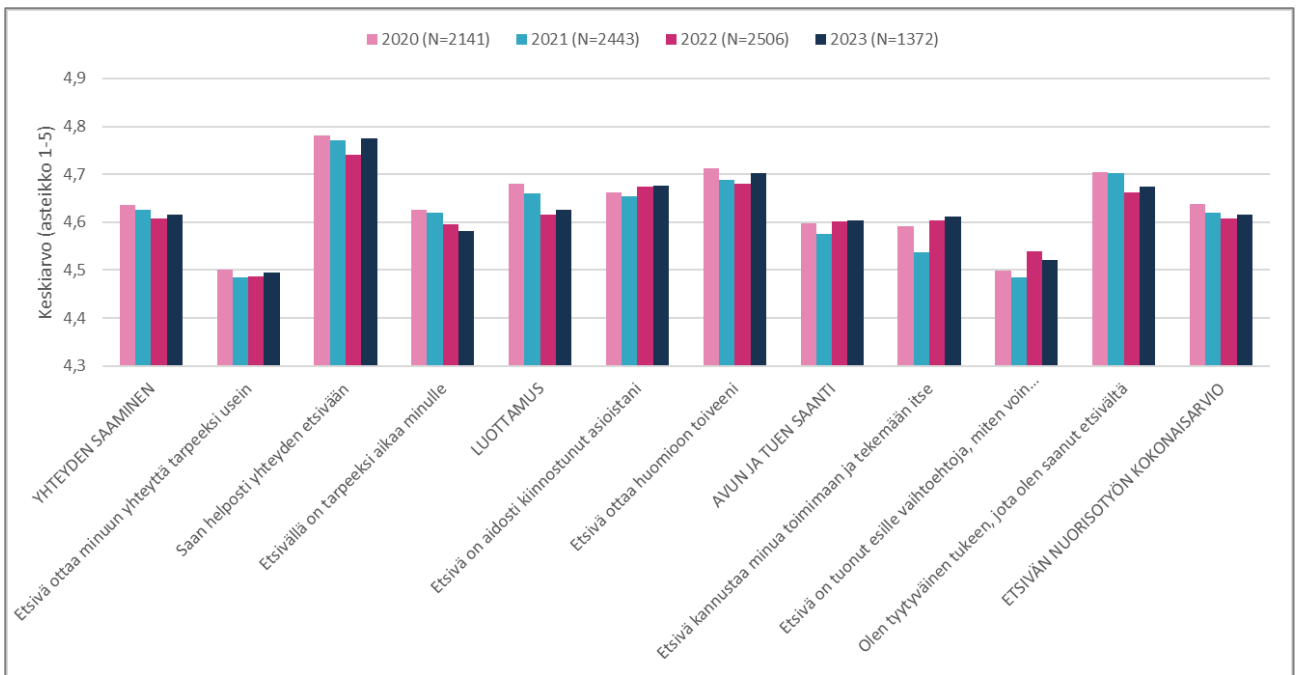
Etsivät nuorisotyöntekijät nähdään myös joustavina ja mukautuvina, valmiina auttamaan nuoria heidän yksilöllisissä tarpeissaan ja elämäntilanteissaan. Heidän empaattinen ja välittävä suhtautumisensa tekee nuorten mielestä turvallisen ja arvostetun olon, mikä kannustaa heitä ottamaan apua vastaan ja luottamaan työntekijöihin. Tämä asenne auttaa nuoria tuntemaan itsensä tärkeiksi ja huomioituiksi, mikä on keskeistä heidän hyvinvointinsa ja itsetuntonsa kannalta.

Etsivän avulla sain avauduttua jollekin ulkopuoliselle. Etsivä rohkaisi minua ja sai mieleni piristymään. Hän kuunteli ja oli aidosti läsnä sekä antoi aikaa minulle eikä painostanut mihinkään. Tuki, rohkaisi, kuunteli, nauroi kanssani sekä antoi mahdollisuuden olla oma itseni ja sai minut kokemaan itseni arvokkaaksi.

Sovari-tulosten mukaan etsivää nuorisotyötä toteutetaan hyvin niin miesten kuin naistenkin sekä eri-ikäisten näkökulmasta:

- **Sovari 2023 -tuloksissa molempien sukupuolten antama keskiarvosana etsivälle nuorisotyölle on 4,6.** Kuitenkin naisten on ollut helpompaa puhua asioistaan etsivälle ja he kokevat, että heidän toiveitaan otetaan paremmin huomioon. Lisäksi he tuntevat saaneensa enemmän kannustusta ja vaihtoehtoja, miten edetä tilanteessaan. Naisten motivaatio yhteistyöhön on korkeampi kuin miesten, mutta molemmat ovat yhtä tyytyväisiä saamaansa tukeen.
- **21–25-vuotiaat ovat kaikkein tyytyväisimpiä etsivään nuorisotyöhön.** He ovat avoimempia keskusteluissa kuin nuoremmat ja arvostavat sitä, että etsivät ottavat heidän toiveensa huomioon ja tarjoavat vaihtoehtoja tilanteisiin. He ovat myös tyytyväisimpiä saamaansa tukeen. Sen sijaan 26–28-vuotiaat ovat vähemmän tyytyväisiä siihen, miten hyvin etsivä pitää heihin yhteyttä ja kuinka paljon aikaa etsivällä on nuorta varten. Nämä erot ikäryhmien välillä ovat tulleet esiin viimeisten kahden vuoden aikana.

Sovarin mukaan etsivän nuorisotyön laadun taso on keskimäärin pysynyt vakaana 2020-luvulla (kuvio 5). Kuitenkin on havaittavissa joitakin selkeitä muutoksia siinä, kuinka tyytyväisiä nuoret ovat olleet saamaansa palveluun. **Sovari-tulosten mukaan yhä suurempi osa nuorista on melko tai erittäin tyytyväisiä etsivän nuorisotyön toteutukseen.** Tämä kehityskulku on havaittavissa etenkin vuosien 2021 ja 2022 välillä. Vuonna 2023 tyytyväisyys pysyi edellisen vuoden tasolla.

Kuvio 5. Nuorten tyytyväisyyden keskiarvo asteikolla 1–5 etsivään nuorisotyöhön vuosina 2019–2023.

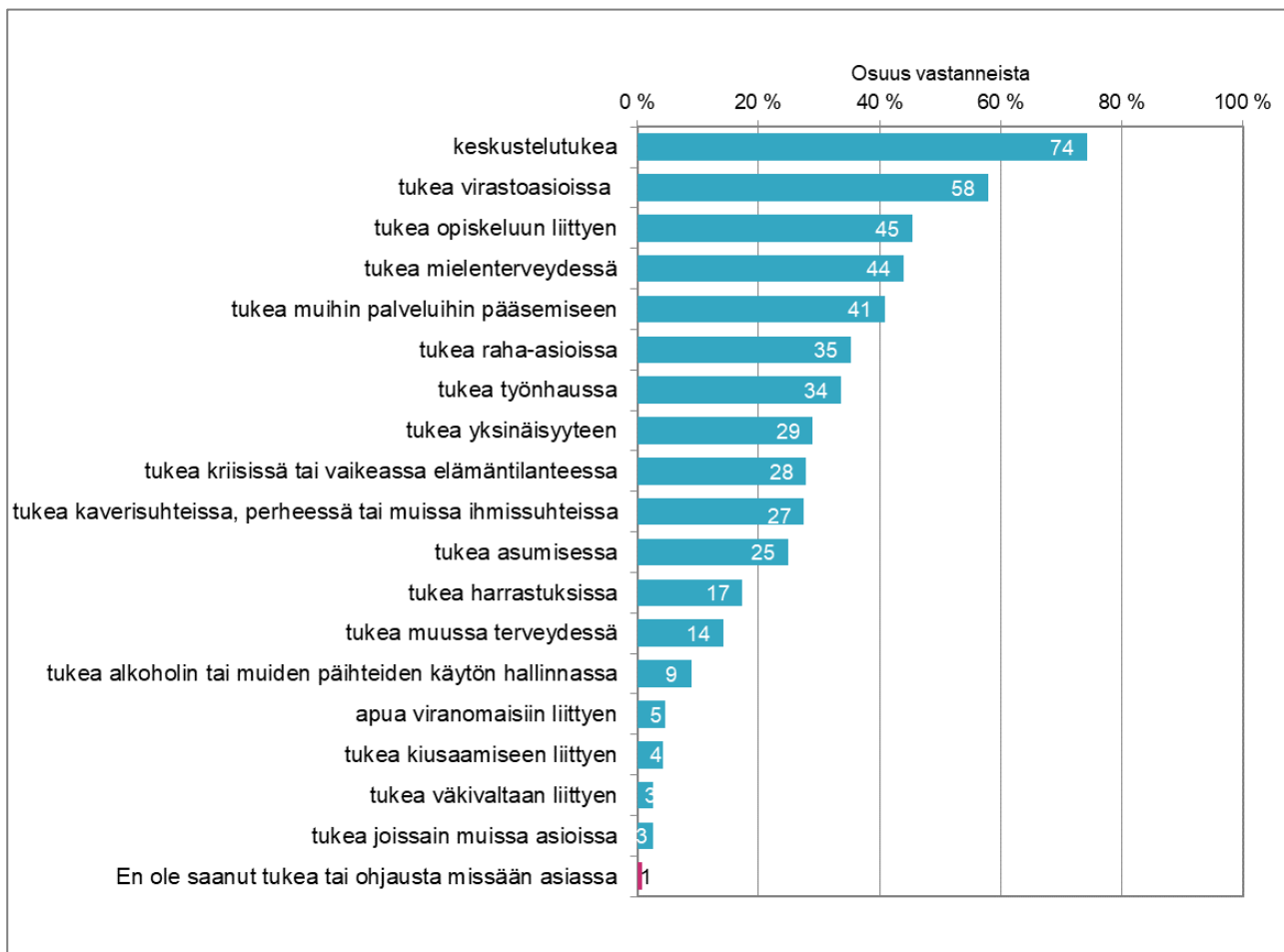
Melko ja erittäin tyytyväisten osuus on kasvanut siinä,

- miten hyvin etsivät ovat ottaneet yhteyttä nuoriin,
- kuinka kiinnostuneita etsivät ovat nuorten tilanteesta,
- kuinka hyvin etsivät ottavat huomioon nuorten toiveita,
- kuinka paljon etsivät kannustavat nuoria omatoimisuuteen ja
- kuinka hyvin etsivät ovat tuoneet esille erilaisia etenemisen vaihtoehtoja nuorelle.

Palvelussa on saavutettu yhä useamman nuoren kohdalla melko hyvä taso, mutta kuitenkin entistä harvemmin täysin hyvä taso: Melko tyytyväisten nuorten osuus on kasvanut, kun taas täysin tyytyväisten nuorten osuus pienentynyt monilla etsivän nuorisotyön laadun osa-alueilla. Tämä näkyy erityisesti etsivän yhteydenpidon tiheydessä, ajankäytössä nuoren kanssa ja nuorten tyytyväisyydessä saamaansa tukeen. Täysin tyytyväisten osuus on näissä kysymyksissä laskenut 6 prosenttiyksikköä vuodesta 2021. Voisiko tämä viitata siihen, että kun etsivä nuorisotyöntekijä pyrkii auttamaan tasapuolisesti useita nuoria, harvempi nuori on palveluun täysin tyytyväinen?

Tuen ja avun saanti

Sovari-tulosten mukaan nuoret käsittelevät etsivässä nuorisotyössä monipuolisesti erilaisia asioita. Nuorista suurin osa, 74 %, kokee saaneensa etsivältä nuorisotyöntekijältä keskustelutukea (kuvio 6). Liki 60 prosenttia nuorista on saanut apua vi-rastoasioissa, esimerkiksi lomakkeiden täyttämässä tai asioimisessa TE-toimistossa tai Kelassa. Lähes puolet nuorista on kes-kustellut opiskeluun liittyvistä asioista, vaikka tämä osuus onkin hieman laskenut viime vuosina.

Kuvio 6. Etsivän nuorisotyön Sovari 2023 -kyselyyn vastanneiden nuorten ohjauksen ja tuen saanti etsivältä nuorisotyöntekijältä (N=2801).

Mielenterveysasiat ovat neljänneksi yleisin keskustelunaihe etsivän kanssa: nuorista 44 % koki saaneensa tukea mielenterveyteensä etsivältä ja osuus on kasvanut viime vuosina. Tuloksen mukaan etsivän nuorisotyön merkitys nuorten mielenterveyden kannattelijana on vahvistunut. Viime vuosien aikana yhä suureneva osa nuorista on myös saanut etsiviltä ohjausta muihin palveluihin.

Nuoret keskustelevat etsivien kanssa usein raha-asioista, työnhausta ja asumisesta. **Lisäksi yksinäisyyden, kaverisuhteiden ja perheen merkitys on noussut keskustelunaiheena. Myös vaikeiden elämäntilanteiden ja kriisien jakaminen on yleistynyt.** Harrastukset ja muuhun terveyteen liittyvät teemat ovat jonkin verran esillä etsivässä nuorisotyössä. Viranomaisapu esimerkiksi poliisiin tai lastensuojelun kanssa sekä kiusaamiseen ja väkivaltaan liittyvät asiat ovat edelleen harvinaisia, mutta niitäkin käsitellään etsivässä nuorisotyössä.

Etsivä nuorisotyö näyttäytyy nuorille turvallisena ja luotettavana tukiverkostona, johon voi kääntyä monenlaisissa tilanteissa ja missä tahansa asioissa. Etsivät nuorisotyöntekijät auttavat konkreettisissa arjen haasteissa, kuten raha-asioiden hoidossa, työnhaussa ja viranomaisasioissa, ja tarjoavat samalla henkistä tukea ja kuuntelijaa.

Etsivä nuorisotyö on monen nuoren **rinnalla kulkevaa**, mikä tulee esille esimerkiksi seuraavissa nuorten vastauksissa:

- Etsivä nuorisotyö on tarjonnut ihan uskomattoman suuren tuen arkeen. He ovat aina tekstiviestin päässä ja heille voi kertoa kaikesta! Osaan ja uskallan nyt pyytää apua paremmin, nuorisotyö on rohkaisut mua kokeilemaan uusia asioita.
- Olen ymmärtänyt, että ei tarvitse yksin kamppailla asioiden kanssa ja apua on tarjolla aina.
- Olen saanut paljon tukea ja jonkun, jolle jakaa vaikeaa elämäntilannetta. Koen että mun elämä ja vointi on tärkeä, kun puhun etsivän nuorisotyöntekijän kanssa. On iso juttu, että on joku, jolle laittaa viestiä silloinkin, kun tuntuu että mistään muualta ei saa apua.
- On ollut tukena aina kun on tarvinnut ja on voinut sopia asioita viesteillä ilman mitään puhelinsoittoaikoja tai arviointeja. Asiat eivät pelota enää samalla tavalla. Kiva tietää, että voi ottaa johonkin yhteyttä, jos tarvitsee.
- Minkä vaan vastoinkäymisen kohdatessa voin laittaa viestiä etsivälle ja saan vastauksen nopeasti. Voin puhua kaikesta, joka mietityttää, ja saan apua (ratkaisuja ongelmiin ja ihan vaan kuuntelua ja tukea).
- Etsivä nuorisotyö on ollut elämässäni tukena jo useamman vuoden ja koen saaneeni siltä paljon hyvää, olen saanut tukea elämäni aikana erilaisissa kriisitilanteissa hyvin ja tunnen että selvinnyt niistä osittain etsivän ansiosta. Etsiväni myös tsemppaa minua vaikkei akuutteja ongelmia olisikaan ja koen saaneeni varmuutta hoitaa myös asioita itsenäisesti. Kiitollinen kaikesta etsivältä saadusta avusta ja tuesta!

Tyypillisesti nuoret kuvaavat kokemuksiaan yhteistyöstä etsivän kanssa lyhyesti ja ytimekkäästi:

- "Sain apua kaikissa asioissa, mitä olen tarvinnut."
- "Käytännön apua ja tukea asioiden hoitamisessa."
- "Tukea arjen askareissa ja keskustelutukea."
- "Olen saanut apua monissa asioissa ja oppinut paljon uutta."

Etsivät eivät ainoastaan anna käytännön neuvoja ja ohjeita, vaan myös motivoivat ja kannustavat eteenpäin elämässä. He auttavat nuoria löytämään omia vahvuuksiaan ja rakentamaan itseluottamusta. Monille nuorille etsivät ovat olleet ratkaiseva tekijä heidän elämänsä suunnan löytymisessä ja vaikeiden tilanteiden yli pääsemisessä. Etsivä nuorisotyö tarjoaa myös sosiaalista kanssakäymistä ja yhteisöllisyyttä, mikä auttaa ehkäisemään eristäytymistä ja yksinäisyyttä. Kaiken kaikkiaan työmuoto näyttäytyy monipuolisena ja arvokkaana tukipalveluna, joka auttaa selviytymään arjessa ja suunnittelemaan tulevaisuutta.

Miehet ja naiset käsittelevät etsivän nuorisotyöntekijän kanssa osittain erilaisia asioita. **Naiset puhuvat etsivien kanssa monipuolisemmin eri aiheista kuin miehet, ja naiset ovat käsitelleet entistä enemmän erilaisia asioita.**

- **Keskustelutuen saaminen on niin naisilla kuin miehilläkin yleisin asia etsivässä nuorisotyössä. Se on naisille vielä keskeisempää kuin miehille:** naisista 78 prosenttia ja miehistä 70 prosenttia on tuntenut keskustelut etsivän kanssa tukea antaviksi.
- **Toiseksi eniten niin naiset kuin miehetkin saavat etsivältä apua virastoasioiden hoitamiseen:** niin naisista kuin miehistäkin 58 prosenttia oli hoitanut virastoasioita etsivän kanssa. Tuen saaminen opiskelussa on seuraavaksi yleisin teema: naisista 48 % ja miehistä 43 % on saanut etsivältä tukea opiskeluun liittyen.

- **Miehillä kolmanneksi yleisimmällä sijalla oli opiskeluun liittyvien asioiden käsitteleminen, johon apua oli saanut 44 prosenttia. Naisista 48 % oli keskustellut etsivän kanssa opiskelusta.**
- **Tuen saaminen mielenterveysasioissa on noussut naisille kolmanneksi tärkeimmäksi teemaksi, jota he käsittelevät etsivän nuorisotyöntekijän kanssa.** Naisista 48 prosenttia ja miehistä 38 prosenttia oli käsitellyt mielenterveyteen liittyviä asioita etsivän kanssa.
- **Työnhakuun liittyvät asiat ovat enemmän esillä miehillä (38 %) kuin naisilla (31 %) etsivän nuorisotyöntekijän kanssa työskennellessä.**
- Naiset käsittelevät yksinäisyyttä ja ihmissuhteita sekä elämän kriisitilanteita selkeästi enemmän kuin miehet: naisista kolmannes oli keskustellut näistä teemoista etsivän kanssa. Myös huolet raha-asioissa puhututtavat enemmän naisia kuin miehiä, ja tämä aihe on yleistynyt naisilla.

Tuensaannin muodot vaihtelevat etsivässä nuorisotyössä asiakkaiden iän mukaan. **26–28-vuotiaat ovat käyneet läpi monipuolisimmin erilaisia asioita etsivässä nuorisotyössä.**

- Yhteistyö sisältää yleisimmin keskustelutukea ja virastoasioiden hoitamista kaikenikäisillä nuorilla. Eniten keskustelutukea ovat saaneet 26–28-vuotiaat.
- Opiskeluun liittyviä asioita käsittelevät eniten alle 21-vuotiaat nuoret, noin puolet heistä.
- Mielenterveyteen ja muuhun terveyteen, yksinäisyyteen ja elämän kriisitilanteisiin liittyvät asiat ovat eniten esillä varttuneimmilla nuorilla, 26–28-vuotiailla.
- Työnhakuun, muihin palveluihin pääsemiseen ja raha-asioihin ovat keskittyneet eniten yli 21-vuotiaat nuoret.

Seuraavassa on nuorten vastauksia siitä, mitä hyvää he ovat saaneet etsivästä nuorisotyöstä. **Nuorten kirjoittamista kuvauksista nousevat vahvasti esille kuunteleminen, läsnäolo, ymmärrys, välittäminen, rehellisyys ja avoimuus, luotettavuus, tukeminen sekä avun saaminen.** Nämä ovat etsivää nuorisotyötä läpileikkaavia toiminnan periaatteita.

- Olen saanut tukea ja ymmärrystä vaikeisiin elämän tilanteisiin ja todella tarpeellista keskusteluapua mitä ei heti välttämättä muualta voi saada. Etsivän kanssa yhteistyö on mukavaa ja piristää arkea.
- Olen saanut paljon ja jatkuvaa tukea eteenpäin pääsystä. Tunnen, että etsivä on ollut hyvin kiinnostunut auttamaan ja ei ole tuntunut, että olen taakkana.
- Olen saanut paljon tukea ja jonkun, jolle jakaa vaikeaa elämäntilannetta. Koen, että mun elämä ja vointi on tärkeä, kun puhun etsivän nuorisotyöntekijän kanssa. On iso juttu, että on joku, jolle laittaa viestiä silloinkin, kun tuntuu, että mistään muualta ei saa apua.
- Tunne, että aikuinen ihminen aidosti kuuntelee, ymmärtää ja kertoo näkemyksensä omin sanoin. Saan rohkeuden, ponnahduslaudan kuuntelemalla ohjaajaa.
- Aitoa kanssakäymistä. Saanut apua yksinäisyyden tunteeseen. Tullut mukaan hoitokäynneille tueksi. Auttanut minun erilaisissa elämäntilanteissa. On tullut olo, että joku välittää miten minulla menee ja voin puhua avoimesti tilanteistani ilman että minua tuomitaan valinnoistani ja tekemisistäni.
- Ehkä olen nähnyt, että on paljon apua mitä voi saada erilaisista paikoista ja henkilöiltä ja olen saanut hakemiseen apua nuorisotyöntekijältä. Ehkä myös vähän enemmän luottoa itseäni ja saanu vapaasti keskustella asioista, kun joskus ei voi keskustella kaikille asioista, niin on tuntunut, että on saanu vapaasti puhua omat tarpeet ja mielipiteet.
- Etsivä nuorisotyö on viimeisen parin vuoden aika auttanut tosi paljon. Olen saanut apua mielenterveyteen ja tulevaisuuden suunnitteluun. On ollut helpottavaa, että pääsee juttelemaan asioista, jotka vaivaavat, ja

on myös ollut mukava jutella niitä näitä. Etsivä on ollut aidosti kiinnostunut asioistani ja on ollut aina päivän kohokohta, kun pääsee taas juttelemaan hänen kanssa. On helppo saada yhteyttä etsivään.

- Etsivä nuorisotyöntekijä on ollut minulle yksi niistä harvoista ihmisistä, jolle olen pystynyt kertomaan kaikkein vaikeimmistakin asioistani. Olen kokenut etsivän nuorisotyöntekijän todella luotettavana.
- Hyvää olen saanut siitä, että on tunne, että välitetään. Olen siitä syvästi kiitollinen. On niin yksinäistä ja en ole saanut ennen tällaista apua, niin ihanaa, että on tällaiset ihmiset AIDOSTI välittämässä ja auttamassa. Olen kehittynyt avunpyytämässä. Niin ja olen tosi kiitollinen, että mua kuunnellaan ja autetaan eikä vähätellä.
- Jollei etsivän nuorisotyön asiakkuutta minulla olisi, elämäni olisi edelleen ihan samanlaista kuin silloin mitä se oli ennen etsivää nuorisotyötä. Tapaamiset näiden ihanien etsivien kanssa on tuoneet mulle helpotusta ainakin mun yksinäisyyteen, onhan se nyt ihan parasta tietää et on edes kaks ihmistä, joiden kanssa tapaa-miskerroilla jutella niitä näitä sekä vähän asiasta että myös asian vierestä.
- Mukava lisä, mitä en odottanut oli se, kuinka kuultu ja tärkeä olo itselle tulee aina jutellessa etsiville. Oma arki ja ideaalit sumentuu helposti arjen kiireessä ja oma elämä saattaa tuntua mauttomalta. Etsivien kanssa minulla tulee kuultu olo ja tunne, kuinka minä olen merkitsevä.
- Olen saanut aikuisen, joka välittää ja kuuntelee aidosti. Ei tuomitse kauheimpiakaan asioita ja nauraa kanssani. Kyselee keskustelun jälkeenkin vointia ja ajatuksia viestillä. Näyttää aitoa välittämistä.
- Olen saanut jutella omana itsenäni ja saanut tukea ja kannustusta omiin tekemiini. Tietyt työntekijät ovat myös antaneet todella hyvää ymmärrystä ja läsnä olevaa kuuntelua. Oma tilanteeni on erikoisen vaikea sattumien kautta, joten olen saanut tukea enkä tuputusta!
- Olen saanut puhua asioista, joista yleensä en viitsisi avautua. Pelkään usein olevani tylsää tai epämukavaa seuraa, jos en ole jatkuvasti hyvällä tuulella. Saan tällöin kertoa huolista, vaikka en tarvitsisi kuuntelemista enempää. Mutta olen myös saanut mahdollisuuden jakaa positiivisia asioita ja olla aivan niin innoissani niistä kuin luontaisesti olen.
- Olen saanut purkaa asioita turvallisesti. Tunnen, että asioistani ollaan todellisesti kiinnostuneita. Etsivä nuorisotyöntekijät ovat kohdelleet minua sellaisena kuin olen, ja käyttänyt sellaisia konsteja, jotka toimivat nimenomaan minulle.
- Olen saanut turvallisen aikuisen lähelleni, kenelle olen voinut kertoa asioita ja keneen olen voinut turvautua myös mielen huonoimmillakin hetkillä. Olen saanut turvallisen tilan kertoa tuntemuksiani, tunteitani ja kokemuksiani ilman, että niitä sivuutetaan, ja minua oikeasti kuunnellaan.

Kokemukseni etsivistä nuorisotyöntekijöitä ovat positiivisia. Minulle on välittynyt sellainen tunne, että nämä ihmiset ovat aidosti kiinnostuneita, mitä meidän nuorten elämässä tapahtuu. Kohtaamani etsivät ovat ottaneet tarpeeni ja toiveeni huomioon, jonka myötä olen saanut kokemuksen siitä, että minut on vihdoin kohdattu ihmisenä. Etsivät ovat olleet minulla yksiä merkityksellisimpiä "tahoja".

Monipuolista ohjausta ja tukea. Konkreettista apua virastoihin ja hakemuksiin liittyen. Soittaminen yhdessä, täyttämisen yhdessä. Toiminnanohjaus ja oma-aloitteisuus helpottunut. Saan asioita paremmin aikaiseksi. Erittäin tärkeä ns. matalan kynnyksen taho tämä etsivä nuorisotyö. Se, että mennään asiakasta "tarpeeksi lähelle" on hieno juttu, tarpeellinen. Olen saanut varmuutta ja tunnetta siitä, että en ole yksin. Välitetään oikeasti ja autetaan/pyritään tekemään asioilleni jotakin. Sain kertoa estoitta, vapaasti ja ehdoitta asioitani jo tutuksi tulleelle henkilölle.

Nuorten kirjoittamissa kuvauksissa siitä, mitä hyvää he ovat saaneet etsivästä nuorisotyöstä, nousee esille työn laaja-alaisuus, joka ulottuu konkreettisesta avusta ja ohjauksesta psykososiaaliseen tukeen ja kannustukseen. Nuorten vastausten mukaan **keskeisiä etsivän nuorisotyön osa-alueita** ovat seuraavat:

1. **Konkreettinen apu**, joka auttaa nuorta selviytymään arjessa. Etsivät auttavat nuoria taloudenhallinnassa, löytämään asunnon, täyttämään tarvittavat hakemukset ja tarjoavat tukea asumiseen ja arkeen liittyvissä kysymyksissä. Työntekijät toimivat linkkinä ja kulkevat nuorten rinnalla muiden palveluiden, kuten terveydenhuollon, sosiaalipalveluiden ja koulutuspalveluiden välillä.
2. **Ohjaus, neuvonta ja suunnan antaminen**
Etsivä tarjoaa apua seuraavien askelmerkkien suunnittelussa, koulutuksen ja työn hakemisessa sekä tulevaisuuden tavoitteiden asettamisessa. Etsivä nuorisotyöntekijä auttaa nuoria löytämään ratkaisuja kriisitilanteissa ja ohjaa heidät tarvittaessa muiden palveluiden piiriin.
3. **Emotionaalinen tuki ja kannustus**, joka auttaa nuorta pyrkimään eteenpäin ja olemaan omatoimisempi. Etsivä nuorisotyöntekijä kuuntelee nuorta aidosti, antaa heille mahdollisuuden purkaa tunteitaan ja keskustella huolitetaan luottamuksellisesti. Etsivät rohkaisevat nuoria tavoittelemaan omia päämääriään ja tarjoavat henkistä tukea vaikeina aikoina.
4. **Vuorovaikutteisuus ja sosiaalisten suhteiden parantaminen**
Etsivät auttavat nuoria luomaan ja vahvistamaan sosiaalisia verkostoja, kuten ystävyys-suhteita ja yhteyksiä eri yhteisöihin. Monelle nuorelle etsivän tapaaminen ja yhdessä keskusteleminen antaa helpotusta yksinäisyyteen ja mahlia kanssakäymiseen toisten ihmisten kanssa.

Seuraavassa on poimintoja nuorten vastauksista, joissa tulee esille etsivän nuorisotyön monipuolisuus ja käsiteltävien asioiden laaja-alaisuus.

- Apua asioiden hoitamiseen, oppinut miten esim. Kelan lomakkeita täytetään ja mitä niihin kannattaa laittaa. On voinut purkaa omia asioita, on ollut ihminen, jota on oikeasti kiinnostanut, miten mulla menee. On auttanut hoitamaan asioita ja hakemaan muuta tukea, mikä olisi jäänyt ilman etsivää tekemättä.
- Apua ja suuntaa ongelmieni ratkaisuun, muistutuksia asioista, jotka pitäisi hoitaa, missä olen omasta mielestäni parantanut aika paljon, ja kaverillista jutustelua jokapäiväisistä asioista, mikä on auttanut yksinäisyyden tunteeseen.
- Etsivä nuorisotyö on ollut minulle suuri tuki arjessa. Olen saanut heiltä paljon keskusteluapua sekä "virallistemmissä", isoissa asioissa että myös tullut kuulluksi ja ymmärretyksi omien henkilökohtaisten kevyempien asioiden parissa. Etsivät ovat kannustaneet minua ja rohkaisseet itseilmaisuun. He ovat tutustuttaneet minut useisiin eri tahoihin ja hakeneet apua kanssani. Iso kiitos etsiville.
- Etsivä nuorisotyöntekijän viikottaiset tapaamiset kannustavat ja pitävät minut asioiden tasalla. Laskut eivät pääse erääntymään, vuokra tulee maksettua ja tuet haettua, kun on joku, joka muistuttaa ja auttaa ajan tajussa. En jää kotiin nukkumaan vuorokausiksi, kun saan tavata etsivää, ja vaikeina aikoina etsivä tulee minun luokseni, mistä olen kiitollinen.
- Etsivä pommitti mua nii kauan, että sai mut kiinni. Mul ei ollu haluu tehdä mitään mun asioiden eteen, kun aina kaikki meni ketuilleen, mutta etsivän kans on asioita hoidettu, kun hän tukenut mua. Ja on hyvä, kun voi puhua omalla tyylillä ja etsivä puhuu samanlailla eikä mitää virkakieltä.
- Etsivästä on ollut minulle paljon apua uuden totuttelussa ja elämänhallinnan ylläpidossa. On ollut todella paljon helpompaa, kun on ollut henkilö, jonka saa nopeasti kiinni ja voi pienellä kynnyksellä kysyä ja saada

apua ongelmiin. Helpottanut arkea huomattavasti ja jaksamista on riittänyt opiskeluihinkin asioiden hoitamisen jälkeen.

- Minut on otettu vastaan ihmisenä, kyselyt lähipiiristä, harrastuksista tms. Olen positiivisesti yllätynyt, että ammattilaiset eivät hoida asioitani liukuhihnätyönä, Kelan tyyliin, vaan tuntuu, että etsivät oikeasti välittävät.
- Olen saanut apua laajasti elämän eri osa-alueisiin. Sekä konkreettista että keskusteluapua. Lisäksi etsivä on ohjannut toisaalle, jollei ole pystynyt itse auttamaan jossakin asiassa. Olen ollut tyytyväinen.
- Olen saanut etsivältäni tukea asioiden aloittamiseen ja edistämiseen. Mulla on helpottanut paljon, kun on tiennyt, että on etsivä joka tietää ja jos ei tiedä niin ottaa selvää miten mun asioita saadaan edistettyä ja sitten pääsee eteenpäin, eikä vaan jää itselle vaikean asian kanssa kahdestaan mätänemään.
- Olen saanut hoidettua asioita, joita en yksin varmaan olisi osannut/jaksanut ja saanut niihin ja muihinkin asioihin tukea ja tsemppausta. On ollut myös kiva vain jutella jonkun kanssa ja ollut kiva huomata, että työntekijä aidosti kiinnostaa asiani ja kuulumiseni, tai siltä ainakin tuntuu.
- Olen saanut hyvän ja luotettavan ulkopuolisen mielipiteen omiin asioihin liittyen!!! Silloin tiedän, etten A) ole tilanteessa yksin ja B) tilanne tulee paranemaan, kunhan seuraan oikeita askeleita ja kuuntelen itseäni.
- Olen saanut ihmisen, jota oikeasti kiinnostaa keskustella kanssani ja yrittää auttaa minua. Koen, että etsivä nuorisotyöntekijä on puolellani ja voin laittaa milloin tahansa hänelle viestiä. Kuntamme etsivä nuorisotyöntekijä on mahtava!!
- Tärkein tuki, jonka olen etsivästä nuorisotyöstä saanut, on tunne siitä, että joku ottaa koppia elämänhallintani kaoottisuudesta silloin, kun en siihen itse pysty.
- Olen saanut niin apua elämäni pahimmissa kriiseissä, kuin saanut apua kasvaa täysi-ikäisen maailmassa. Niin oppi-, työ-, terveys- kuin asuntokuviot olen saanut selvitettyä etsivän nuorisotyön kautta. Olen ikuisesti kiitollinen siitä avusta, jota olen jo nyt saanut, ja jota tiedän, että on saatavilla yhden viestin, tai puhelinoiton takana.
- Olen saanut niin sanottua potkua takalistoosi, mitä olen kaivannut muuton jälkeen. Täällä kun ei ole paljon tukiverkostoa, niin etsivä on ollut minulle suuri tuki jo vain pelkästään sillä, että tiedostan että on henkilö johon voin milloin vain ottaa yhteyttä.
- Olen saanut paljon apua etsivältä nuorisotyöntekijältä. Olen saanut apua raha-asioissa ja miten niitä järjestellä. Olen saanut apua asumisen kanssa, parisuhdeasioiden läpikäymisessä, niin että joku on kuunnellut. Olen saanut apua yksinäisyyteen myös häneltä, sillä minulla ei ole täällä muita ihmisiä kenelle puhua. Olen saanut apua siinä, miten haen apua terapian käynnistämiseksi. Olen saanut apua vaikeassa tilanteessa, mahdollistanut minulle harrastamisen, josta tuli aina iloa, kun pääsin treenaamaan. Ilman tätä harrasteseteliä olisin ollut vain kotona. Kiitos siitä! Tämä työ mitä teette ja matalalla kynnyksellä olen päässyt puhumaan ja saamaan apua arkeeni, on hirmu tärkeää.
- Oon saanu keskusteluapua ja uusia näkökulmia asioihin. Etsivän avulla oon löytänyt omia vahvuuksia. Oon saanu tukea ja kannustusta. Ja sit ollaan selvitetty yhdessä esim kelaan ja lomakkeisiin liittyviä asioita. Ihana kun joku välittää ja on aikaa tavata ja jutella kaikesta. Oon uskaltanut hakea opiskelemaan ja miettiä jopa töiden hakemista. Ollaan juteltu etsivän kanssa monista asioista, tuntuu että on helppo puhua ihan mistä vaa.
- Tosi paljon apua varsinkin silloin kun sitä on tarvinnut nopeasti. Etsivän saa paljon nopeammin kiinni kuin muut työntekijät tms. mikä on ollut ainakin itselle ihan korvaamaton tuki. Etsivän kannustuksella on uskaltanut kokeilla uusia asioita. Monesti tuntuu että etsivät kuuntelee kaikista parhaiten eikä tarvitse miettiä mitä tai miten sanoo asioita.

Vastauksissa on annettu kiitosta myös etsivän nuorisotyön järjestämästä nuorten **ryhmätoiminnasta**, jota on ollut ainakin joillakin paikkakunnilla, ja se on koettu merkitykselliseksi.

- Kiitos nuorisoetsivien pitämän viikottaisen ryhmän minulla on ystäviä. Tapasin porukkani nuorten aikuisten illassa, enkä voi kyllin kiittää, kun ennestään minulla oli vain yksi läheinen ystävä/kaveri.
- Apua harrastuksessa. Saatiin haettua harrastusseteliä, jotta saisin hankittua harrastusvälineitä. Keskusteluapu on hyvin tärkeä itselleni myös. Ikimuistoinen oli myös, kun pääsin Hyvä päivä -ryhmään, missä tapasin muita nuoria, tehtiin ruokaa ja kokeiltiin eri harrastuksia.
- Etsivä on todella ihana ja hänelle on helppo puhua. Hän on esitellyt monia mahdollisuuksia, esimerkiksi valmennusta ja ryhmiä, jotka voisivat auttaa, joka on johtanut kehittymiseen sosiaalisissa tilanteissa ja uusien ihmisten kohtaamisessa.
- Etsivien nuorisotyöntekijöiden ohjaamassa nuorisotoiminnassa jokainen on voinut osallistua sellaisena kuin on, millä tarkoitan sitä, että jos on esim. hiukan huonompi päivä, on voinut tulla Nuorisotakuutalon toimintaan lukemaan kirjaa, mutta etsivä / ohjaaja on tullut juttelemaan ja tervehtinyt - eli on huomioitu, vaikkei olisikaan kaikissa aktiviteeteissa mukana. On siis tullut varovaisesti sellainen olo, että kuuluu porukkaan / ei ole kaikkien asioiden kanssa yksin. Tapaamisaikojen pituus on yksilöohjauksessa ollut tavallisesti soveltuva asioiden käsittelyn kannalta.
- Meidän etsivä nuorisotyöntekijät on aivan mahtavia, tuntuu että en olisi selvinnyt viimeisestä vuodesta, jos he eivät olisi auttaneet minua, ja kannustaneet lähtemään ulos asunnostani mm. peli-iltoihin, iltakahvilaan (olkkari) ja muuhun yhteiseen toimintaan. Tuntuu että tällainen toiminta on minulle henkireikä tällä hetkellä. Uskoisin että syrjäytyisin kokonaan enkä poistuisi asunnostani ilman etsiviä.

Etsivässä nuorisotyössä asiakkuudet voivat jatkua useita vuosia. Välillä yhteydenpito työntekijän ja nuoren välillä voi olla tiiviimpää, välillä voi tulla taukoa nuoren tilanteen ja tuentarpeiden muuttuessa. Neljä nuorta kymmenestä Sovariin vastanneesta oli yhteydessä etsivän kanssa enintään kerran kuukaudessa. Kuusi nuorta kymmenestä piti yhteyttä etsivän kanssa vähintään pari kertaa kuukaudessa; kolmasosalla yhteydenpito oli viikoittaista. Vuosina 2022–2023 Sovari-kyselyyn vastanneet nuoret olivat useammin yhteyksissä etsivän kanssa kuin edellisenä vuonna kyselyyn vastanneet.

Sovariin vastanneista nuorista yli kolmasosa oli ollut yhteyksissä etsivän nuorisotyöntekijän kanssa alle puolen vuoden ajan. Yhteensä liki 60 % heistä oli ollut etsivän nuorisotyön asiakkaana enintään vuoden. Loput yli 40 % vastanneista oli pysynyt etsivän nuorisotyön piirissä yli vuoden ajan; noin joka neljäs nuori yli kaksi vuotta.

Alle puoli vuotta asiakkaana olleiden yhteydenpito etsivän nuorisotyöntekijän kanssa on hieman aktiivisinta: heistä 67 % on ollut yhteydessä etsivän kanssa vähintään joka toinen viikko ja kolmasosa harvemmin.

- Tyytyväisimpiä etsivien yhteydenpidon määrään ovat nuoret, jotka ovat uusimpia asiakkaita ja työskennelleet etsivien kanssa alle puolen vuoden ajan. Myös ne nuoret, jotka ovat olleet etsivien asiakkaina puolesta vuodesta vuoteen, ovat etsivän yhteydenpitoon tyytyväisempiä kuin pitempiaikaiset asiakkaat. Erityisesti yli 2 vuotta etsivien kanssa työskennelleet toivoisivat enemmän aikaa etsivältä kuin saavat. Nuoren luottamus etsivään näyttää vahvistuvan pitemmän asiakkuuden myötä. Kuitenkin myös alle puoli vuotta etsivän kanssa työskennelleistä nuorista yli 89 % luottaa etsivään niin, että voi kertoa hänelle luottavaisesti omista asioistaan.

- Tavallisimmin nuoret ovat saaneet ensimmäisen puolen vuoden aikana keskustelutukea, tukea opiskeluun sekä hoitaneet virastoasioita etsivän kanssa. Joka kolmas heistä on saanut tukea myös mielenterveyteen. Useampi kuin joka neljäs heistä on saanut etsiviltä ohjausta muihin palveluihin sekä tukea työnhakuun ja raha-asioihin.
- Puoli vuotta etsivien asiakkaana olleista nuorista 90 % on kokenut sosiaalista vahvistumista ja puolet heistä on kokenut jonkin selkeän myönteisen muutoksen elämäntaidoissaan.
- Nuoret saavat vahvistumisen kokemuksia nopeasti etsivien tuella: he ovat kokeneet edistymistä useimmilla sosiaalisen vahvistumisen osa-alueilla jo ensimmäisen puolen vuoden aikana: Yli puolet heistä on saanut omatoimisuutta arkeen, paremman käsityksen itsestään ja taidoistaan, taitoa toimia yhdessä toisten ihmisten kanssa sekä lisää rohkeutta pyytää apua toisilta ihmisiltä ja kertoa näkemyksistään. Joka toinen heistä on saanut selkeyttä opiskeluvaihtoehtoihin ja halukkuutta työssäkäyntiin. Yli puolet heistä on myös tehnyt suunnitelmia elämässä eteenpäin ja saanut luottamusta siihen, että voi selvitä elämän ongelmatilanteista ja vaikuttaa omaan elämäänsä.

Sovari-kyselyyn vastanneista nuorista, jotka ovat olleet etsivän asiakkaana yli kaksi vuotta, 53 % on pitänyt yhteyttä etsivän kanssa vähintään joka toinen viikko. Yhteydenpito vaihtelee ajan myötä ja voi taukojenkin jälkeen aktivoitua uudelleen säännölliseksi.

- Nuorten kanssa on käsitelty erilaisia asioita sitä laajemmin, mitä pidempään asiakkuus etsivässä nuorisotyössä on kestänyt. Yli kaksi vuotta etsivän nuorisotyön asiakkaana olleista nuorista 83 % on saanut keskustelutukea, 69 % tukea virastoasioissa, 56 % mielenterveydessä, 56 % opiskelussa, 52 % muihin palveluihin pääsemiseen, 44 % raha-asioissa, 43 % työnhaussa, 39 % kriisissä tai vaikeassa elämäntilanteessa, 39 % ihmissuhteissa, 38 % yksinäisyydessä sekä 34 % asumisessa.
- Pitkään etsivän nuorisotyön palveluita käyttäneiden asiakkaiden tuen tarve on siis erityisen laaja. Nuorilla voi olla monia haasteita elämässään, joita he käsittelevät etsivän kanssa. He ovat tarvinneet rinnalle kulkijaa, jonka kanssa voi käsitellä kokonaisvaltaisesti nuoren elämään liittyviä asioita.
- Yli kaksi vuotta etsivien asiakkaana olleista nuorista 96 % on kokenut sosiaalista vahvistumista ja 64 % heistä on kokenut jonkin selkeän myönteisen muutoksen elämäntaidoissaan.
- Moniulotteisimmin sosiaalista vahvistumistaan tunnistivat yli 2 vuotta etsivän nuorisotyön piirissä olleet nuoret ja lähes yhtä laajasti 1–2 vuotta palvelussa olleet. Näyttää siltä, että etenkin kyky nähdä itsessä hyviä ominaisuuksia sekä kyky toimia toisten ihmisten kanssa vahvistuvat sitä useammalla nuorella, mitä pitempään he ovat olleet etsivän nuorisotyön piirissä.

Olen kiitollinen etsivien tuesta ja avusta. On ollut helppoa pyytää apua, vaikka on saattanut tulla pitkiäkin taukoja yhteydenottojeni välissä. Olen 16-vuotiaana tullut ensimmäistä kertaa etsivän nuorisotyön pariin ja vielä 25-vuotiaana voin ottaa tarpeen tullen yhteyttä. Tämä on ensisijaisen tärkeää nuorille. Ihanaa, että samat tutut naamat tulevat vastaan ja olen saanut aina lämpimän vastaanoton! Olen kehittynyt ihmisenä hurjasti näiden vuosien aikana ja etsivällä nuorisotyöllä on siihen ollut osansa. Kiitos!

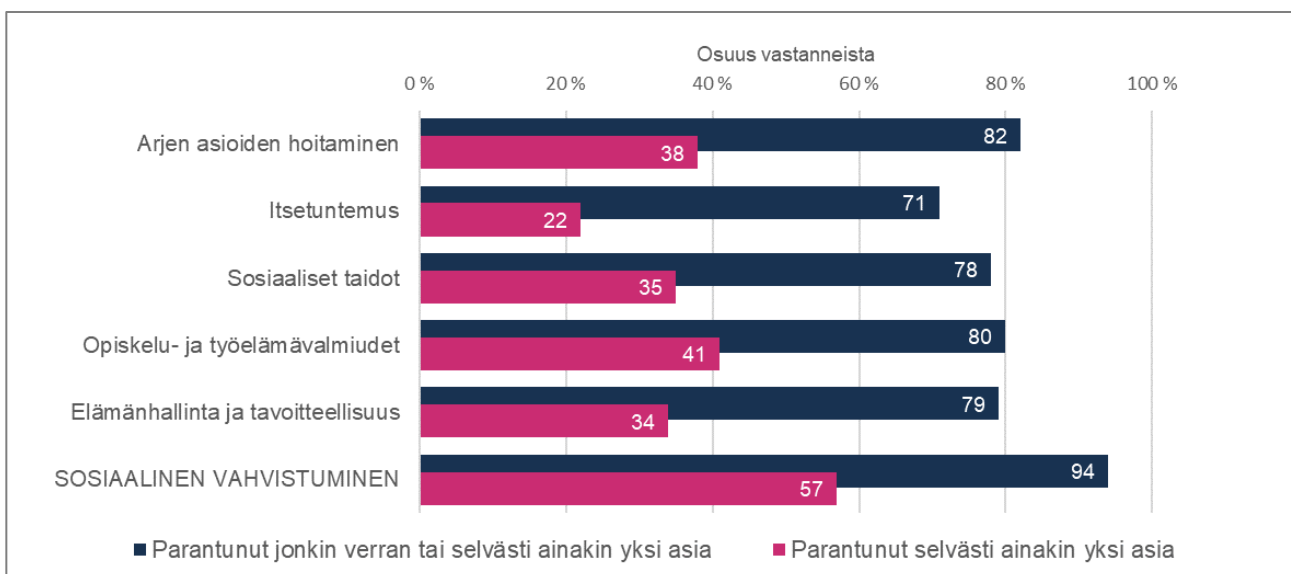
Nuorten sosiaalinen vahvistuminen etsivän nuorisotyön aikana

SOVARI-KYSELYYN VASTANNEISTA NUORISTA **94 prosenttia on kokenut sosiaalista vahvistumista etsivän nuorisotyön ajanjaksolla. Nuorista 57 prosenttia on kokenut jonkin selkeän myönteisen muutoksen elämäntaidoissaan tai -tilanteessaan (kuvio 7).**

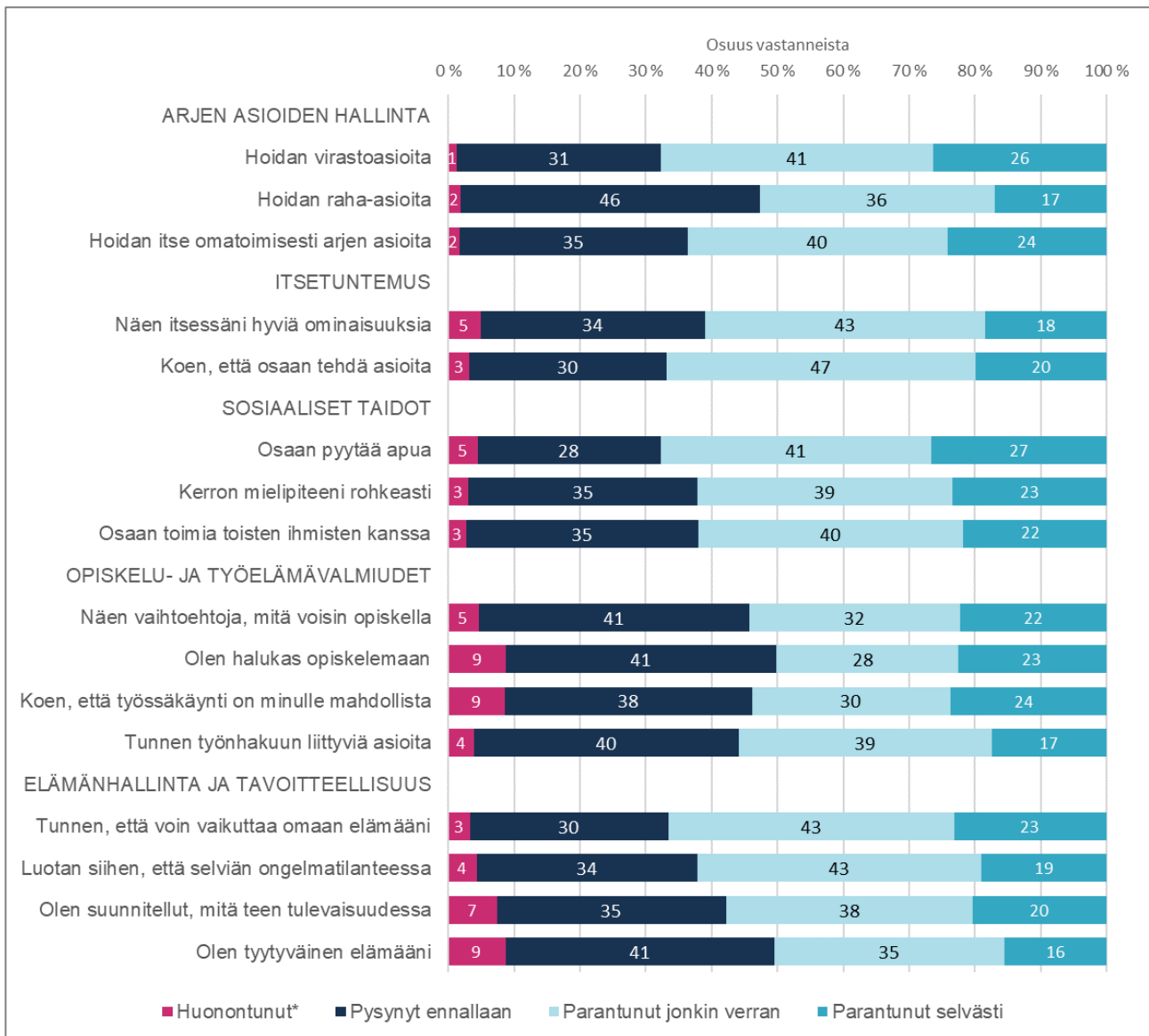
Etsivän nuorisotyön sosiaalisesti vahvistava vaikutus näkyy kaikilla tarkasteltavilla osa-alueilla: arjen asioiden hoitamisessa, itsetuntemuksessa, sosiaalisissa taidoissa, opiskelu- ja työelämävalmiuksissa sekä elämähallinnassa. Sovari 2023 -tulosten mukaan 71–82 prosenttia nuorista on kokenut parannusta näillä osa-alueilla etsivän nuorisotyön aikana. He ovat kokeneet sosiaalista vahvistumista yleensä samanaikaisesti useilla eri osa-alueilla. Erityisen selkeää kehitystä on havaittu arjenhallinnassa ja opiskelu- ja työelämävalmiuksissa, joissa noin 40 prosenttia nuorista koki selvää parannusta ja noin 80 prosenttia ainakin jossain määrin myönteistä muutosta. Kokemukset tilanteiden heikentymisestä ovat harvinaisia.

Kuvio 8 havainnollistaa tarkemmin, millaisia myönteisiä tai kielteisiä muutoksia nuoret ovat kokeneet etsivän nuorisotyön aikana. Nuoret ovat kokeneet myönteisiä muutoksia erityisesti

- virastoasioiden hoitamisessa (68 %)
- kyvyssä pyytää apua toisilta ihmisiltä (68 %)
- kokemuksessa, että osaa tehdä asioita (67 %)
- tunteessa, että voi itse vaikuttaa omaan elämäänsä (67 %)
- arjen asioiden omatoimisessa hoitamisessa (64 %)

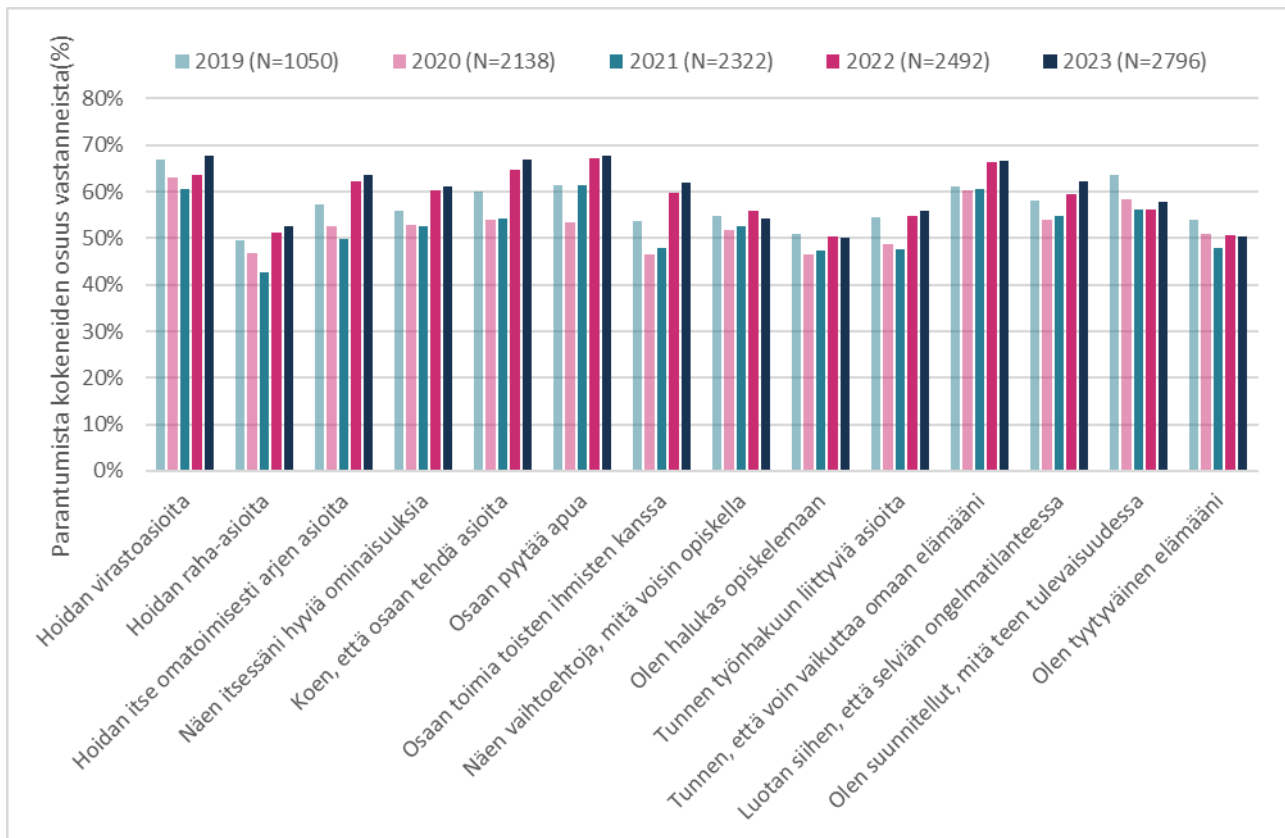
Kuvio 7. Etsivän nuorisotyön Sovari 2023 -kyselyyn vastanneiden nuorten kokema sosiaalinen vahvistuminen osa-alueittain etsivän nuorisotyön ajanjaksolla (N=2796).

Kuvio 8. Etsivän nuorisotyön Sovari 2023-kyselyyn vastanneiden nuorten kokemukset muutoksista elämäntilanteessaan etsivän nuorisotyön ajanjaksolla (N=2796). (*Vastausvaihtoehdossa "Huonontunut" on yhdistetty vastausvaihtoehdot "huonontunut jonkin verran" ja "huonontunut selvästi".)

Etsivän nuorisotyön sosiaalisesti vahvistavat vaikutukset ovat lisääntyneet viime vuosien aikana (kuvio 9). Vuoden 2019 jälkeen nuorten sosiaalinen vahvistuminen vähentyi koronapandemian vuosina 2020–2021. Pandemian väistymisen myötä nuorten sosiaalisen vahvistumisen kokemukset lisääntyivät jälleen vuosina 2022–2023. Sosiaalisen vahvistumisen tuloksissa saavutettiin ja osittain ylitettiin pandemiaa edeltänyt vuoden 2019 taso. Tämä kehityskulku on havaittavissa useimmilla sosiaalisen vahvistumisen osa-alueilla.

Tulosten mukaan etsivällä nuorisotyöllä on ollut aikaisempaa enemmän myönteistä vaikutusta nuoriin arjen asioiden hoitamisessa, sosiaalisissa taidoissa ja itsetuntemuksessa. Entistä suurempi osa nuorista on kokenut myös työnhauksen parantuneen etsivän nuorisotyön myötä. Lisäksi nuoret ovat kokeneet aikaisempaa enemmän vahvistumista elämäntilanteensa tunteen osalta siinä, että he voivat vaikuttaa omaan elämäänsä ja selvitä elämän haasteellisista tilanteista.

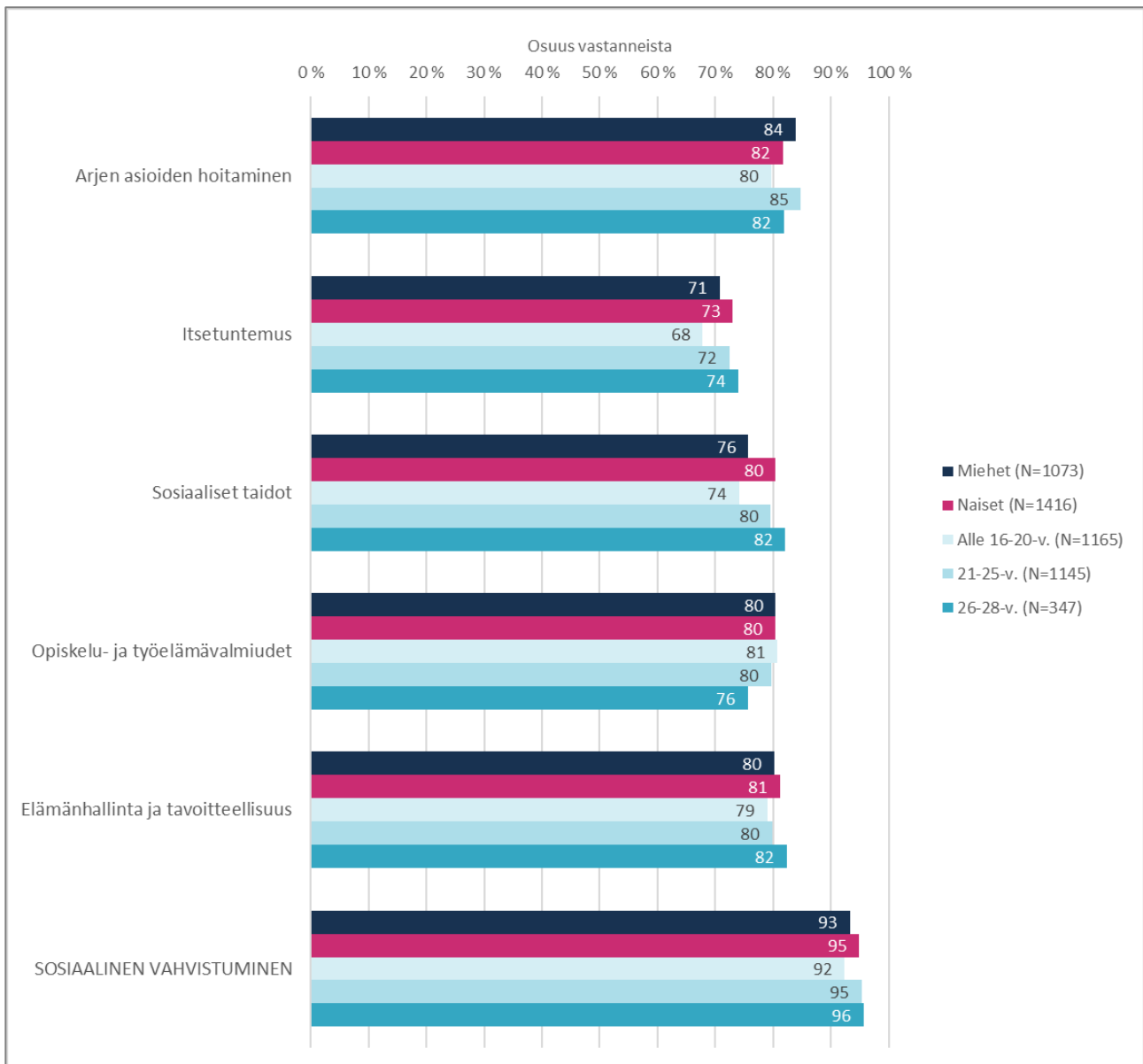
Kuvio 9. Osuus etsivän nuorisotyön Sovari-kyselyyn vastanneista nuorista, jotka ovat kokeneet sosiaalista vahvistumista etsivän nuorisotyön ajanjaksolla vuosina 2019–2023.

Kuviossa 10 tarkastellaan nuorten sosiaalisen vahvistumisen kokemuksia etsivän nuorisotyön aikana ikäryhmittäin ja sukupuolen mukaan.

- Miehet ovat kokeneet edistymistä naisia enemmän arjenhallinnassa ja työelämän valmiuksissaan. Naiset kokevat saaneensa miehiä enemmän itsetuntemusta, rohkeutta sosiaalisiin tilanteisiin, valmiuksia opiskeluun ja suunnitelmia tulevaisuuteen.

Sovari-tuloksista käy ilmi, miten nuorten kokevat sosiaalista vahvistumista eri ikävaiheissa etsivän nuorisotyön avulla:

- Alle 21-vuotiaat kokevat vahvistumista etenkin opiskeluvaihtoehtojen selkiintymisessä ja opiskelumotivaation lisääntymisessä. Heille on myös tullut vahvempi usko siihen, että työelämään siirtyminen on mahdollista.
- 21–25-vuotiaat ovat kokeneet sosiaalista vahvistumista monipuolisimmin ja tuovat esille suurempaa tyytyväisyyttä elämäänsä. Erityisesti he ovat saaneet arjen asioita hallintaan ja taitoa toimia toisten ihmisten kanssa.
- Erityisesti 25–28-vuotiaat ovat saaneet rohkeutta sosiaaliseen vuorovaikutukseen, luottamusta omaan osaamiseen ja kykyyn vaikuttaa omaan elämäänsä sekä selkeämpiä suunnitelmia tulevaisuutta varten.

Kuvio 10. Osuudet sukupuolen ja ikäryhmän mukaan etsivän nuorisotyön Sovari 2023 -kyselyyn vastanneista nuorista, jotka ovat kokeneet sosiaalista vahvistumista jossain määrin tai selvästi etsivän nuorisotyön ajanjaksolla.

Arjenhallinta

Nuoret ovat kokeneet **arjenhallinnan** parantuneen erityisesti virastoasioiden hoitamisessa (68 % vastaajista) ja yleisessä oma-toimisuudessa arjessaan (64 %) etsivän nuorisotyön ajanjaksolla. Yli puolet nuorista on saanut ryhtiä myös raha-asioiden hallintaan.

- Miehet ovat kokeneet arjenhallinnan vahvistumista enemmän kuin naiset etsivän nuorisotyön ajanjaksolla. Etenkin miehet ovat hoitaneet entistä paremmin virastoasioitaan sekä saaneet oma-toimisuutta arkeen.

- Kaikenikäiset ovat kokeneet arjenhallinnan parantumista monin tavoin etsivän tukemana. Arjen taitojen vahvistamista ovat kokeneet erityisesti 21–25-vuotiaat. Heistä 73 % on hoitanut entistä paremmin esimerkiksi virastoasioita ja 66 % on saanut omatoimisuutta arjen asioiden hoitamiseen.

Arjenhallintaan liittyvät asiat tulevat esille useissa nuorten vastauksissa kysymykseen, mitä myönteisiä kokemuksia heillä on etsivästä nuorisotyöstä. Etsivät ovat tukeneet nuoria arjenhallinnassa tarjoamalla käytännön apua, esimerkiksi Kela-asioiden hoitamisessa, tukien hakemisessa ja vuokrasopimusten tekemisessä. Nuoret ovat saaneet neuvoja ja vinkkejä arjen asioiden hoitamiseen sekä tulevaisuuden suunnitelmiin. Etsivät nuorisotyöntekijät ovat tarjonneet myös henkistä tukea, kannustaneet nuoria heidän arjen haasteissaan ja auttaneet heitä pääsemään erilaisten palveluiden piiriin, kuten mielenterveyspalveluihin ja kuntouttavaan työtoimintaan. Lisäksi etsivät ovat auttaneet nuoria arjen suunnittelussa sekä seuranneet heidän edistymistään.

- Olen saanut tukea ja apua esim. tukien hakemiseen, asuntonäyttöön menemiseen, vuokrasopimuksen tekemiseen ja ylipäätään kaikkiin vuokra-asuntoon ja omilleen muuttoon liittyviin asioihin. Ja se on todella arvokasta, että tiedän voivani kääntyä etsivän puoleen asiassa kuin asiassa.
- Olen saanut ihan mukavaa apua kelan tukien hakemiseen, työn etsimisen miettimistä ja työn etsimisen aloittamista sekä mahdollisten opintopaikkojen etsimisessä.
- Uskallan nykyään kulkea yksin bussilla, mennä kauppaan, tervehtiä naapureita ja kauppojen henkilökuntaa ja kysyä myös heiltä apua.
- Olen kehittynyt raha-asioissa ja alkoholin käyttöni on vähentynyt hieman keskustelujemme myötä.
- Elämäntilanteeni on parantunut huomattavasti ja näen tulevaisuuteni positiivisempänä kuin ennen. Olen saanut sekä henkistä tukea, että tukea käytännön asioissa, kuten asunnon haussa ja Kelan lomakkeiden täyttämässä.
- En ole saanut yksin aikaiseksi hoitaa asioitani. Etsivä on auttanut minua asioiden hoitamisessa ja olen huomannut, että olen rohkeammin ottanut itse asioita hoidettavaksi. Etsiviltä saa aina tukea ja keskustelua monipuolisesti asioista, joka on todella mahtava asia!
- En tiedä missä olisin elämässäni tällä hetkellä ilman nuorisoetsiviä. He ovat olleet huikea apu jokapäiväisessä elämässäni ja asioiden hoitamisessa. Jouduin seksuaalirikoksen uhriksi ja etsivä tuli luokseni sairaalaan, kun kukaan muu ei tullut tueksi.
- Etsivä auttoi minua selviämään alkavasta velkakierteestä ja pelasti syrjäytymiseltä. Rohkaisemalla ja olemalla tukena virallisten asioiden hoidossa (puhelukeskusteluihin, puhelut lääkärille, TE-toimiston kanssa asiointi, budjetointi), auttamalla kotiutumaan uudelle paikkakunnalle.
- Etsivä nuorisotyö on auttanut minua vuosien mittaan todella paljon etenkin asioiden hoitamisessa, mutta myös ihan perus ulospääsemisessä ja harrastamisessa. Olen saanut huomattavasti enemmän itseluottamusta, sekä luottamusta palveluiden toimimiseen. Osaan paremmin pyytää apua ja vastaanottaa sitä.
- Nuorisoetsivä on kyllä aina auttanut, kun apua tarvitsee. Ei tee puolesta vaan auttaa ja opettaa. Olen saanut myös rohkeutta hoitaa ja tarttua asioihin itse aktiivisemmin, kun häneltä saa tukea ja apua.
- Etsivästä on ollut suuri apu. Etsittiin töitä yhdessä ja soiteltiin kysyen minulle sähkösopimusta ja kotivaikutusta. Mihin ikinä tarvitsin apua, sain ja jos en saanut niin selvitimme mistä voisin saada avun.
- Olen saanut paljon apua koulu ja työasioiden selvittelyssä. Olen saanut apua Kela-asioiden hoidossa ja hakemusten täyttämässä esim. kuntoutukseen ja koulutukseen liittyen. Olen saanut tukea ja ohjausta terveyteen, jaksamiseen ja muutenkin arjen huoliin liittyen. Minun on ollut nykyään helpompi puhua asioista ja osaan/uskallan pyytää tai hakea apua tarvittaessa. Osaan myös paremmin selvittää asioita itsenäisesti ja täyttää hakemuksia esim. Kelalle.

- Olen saanut apua aikamoisiin pulmiin virastojen kanssa, mm. takaisinperintöihin ja vastineisiin, mihin ei voimavarat olisi yksin itsellä riittäneet. Olen saanut kannustusta, tsemppausta ja erilaisia vaihtoehtoja, sillä olen ollut ns. väliinputoaja monessa.
- Olen saanut apua erotilanteeseen. Sain apua oman uuden kodin etsimiseen ja tukea muuttamisprosessiin. Asiat on tuntuneet helpommalta, kun on saanut keskustella jonkun kanssa asioista, joita pitää tehdä ja hoitaa. Olen myös kehittynyt siinä, että saan pidettyä oman kodin järjestyksessä. Olen saanut apua mielenterveyden haasteisiin ja tuntuu että kaikki menee paremmin kuin esimerkiksi puoli vuotta sitten.
- Olen saanut arjenhallintaa. Pystyn huomattavasti paremmin tekemään askareitani, tähän auttaa myös se, että olemme etsineet, mitä työkaluja ADHD diagnoosin omaavat käyttävät, vaikka olenkin vasta aloittamassa ADHD tutkimukset.
- Olen saanut etsivän nuorisotyön avulla selvitettyä mahdottomilta tuntuvia ajatuksia, hommattua oman asunnon ja hoidettua KELA:n kanssa raha-asioita. Myös arkisten asioiden jakaminen etsivälle nuorisotyöntekijälle tuntuu helpottavalta. Olen kehittynyt ehdottomasti tunteista ja vaikeista asioista puhumisessa ja asioiden hoitamisessa.
- Olen saanut tarpeellista tukea asioihin, jotka ovat minulle vaikeita, kuten tärkeät hoidettavat asiat esim. lääkäri, kuntoutus ja työasiat. Minusta tuntuu, että etsivä on aidosti kiinnostunut auttamaan minua ja saan myös tarpeen tullessa jutteluapua.
- Olen saanut todella paljon hyvää. Oikeastaan minulla ei ole mitään huonoa sanottavaa. Etsivä oli oikeudenkäynnissäkin mukana ja se oli paikka, johon sitä eniten tarvitsin.
- Osaan pyytää paremmin apua. Kun on vaikea saada sanoja kunnolla suusta, etsivä odottaa kärsivällisesti, mitä minulla on asiaa. Jos tarvitsen apua pienessäkin asiassa, etsivä auttaa minua ja rohkaisee minua. Rohkaisun ansiosta uskallan hoitaa itsekin asioita, jotka olisivat ennen painanut mieltäni viikkoja ja kuukausia.
- Saanut apua moneenkin juttuun mm. raha asioihin, mielenterveyteen apuja ja omiin sosiaalisiin ongelmiin on tarjottu eri ryhmiä, joihin osallistua. Eniten olen kehittynyt, että osaan käyttää rahaa paljon paremmin nytten ja minulla on aika hyvä päivärytmi, kun aiemmin sitä ei minulla ollut.

Olen kiitollinen, siitä, että minua on ylipäätään jaksettu kuunnella ja auttaa ongelmissa ja hätätilanteissa ja jopa tilanteissa, jossa en ole tiennyt mitä teen tai miten selviän edes ongelmasta. Kuitenkin olen saanut apua aina kun olen pyytänyt ja olen saanut ohjeita ja apua ongelmiin ja hätätilanteisiin, joita en tule koskaan unohtamaan! Ihan *** hyvää työtä KILTOS!!

Olen saanu paljon apua koulu ja työasioiden selvittelyssä. Olen saanut apua kela asioiden hoidossa ja hakemusten täyttämässä esim. kuntoutukseen ja koulutukseen liittyen. Olen saanut tukea ja ohjausta terveyteen, jaksamiseen ja muutenkin arjen huoliin liittyen. Minun on ollut nykyään helpompi puhua asioista ja osaan/uskallan pyytää tai hakea apua tarvittaessa. Osaan myös paremmin selvittää asioita itsenäisesti ja täyttää hakemuksia esim. Kelalle.

Etsivä nuorisotyö on **auttanut nuoria löytämään oikeat palvelut**. Nuoret ovat saaneet apua muun muassa kuntouttavaan työtoimintaan pääsemisessä ja mielenterveyspalveluissa. Palveluihin ohjaamisen avulla nuoret ovat päässeet eteenpäin elämässään.

- Etsivät (sekä usea muu sosiaaliverkosto) auttoivat minua vaikeimmalla hetkellä. Etsivän apu oli minulle korvaamatonta, auttaen ja tukien minut kuntouttavaan, josta olen päässyt kokoamaan uudestaan elämäni!
- Olen huomannut, että minusta on johonkin, kun aiemmin on ajatellut, etten oikein osaa mitään, mutta todellisuudessa en vain itse nähnyt omia taitojani kun etsivä näki. Olen saanut tukea eri hakemuksissa ja oman tulevaisuuden edistämisessä esim. auttamalla kuntouttavaan työtoimintaan pääsemistä ja sen aloittamista
- Olen saanut tukea monissa eri asioissa aina tarvittaessa. Mistään ongelmasta ei ole tehty liian pientä tai vähätelty toisin kuin kotona yms. Olen tietoinen useammasta eri vaihtoehdosta tulevaisuudessa ja olen saanut etsivien kautta yhteydet pajaan ja kuntouttavaan työtoimintaan, jotka ovat kaikki sujuneet hyvin saman rakennuksen sisällä. En ole yhtä pelokas tulevaisuuden kannalta ja tiedän et saan apua tarvittaessa nuorisotyöltä melkein mihin vaan. Päivilläni on myös täytettä, jota ei olisi ilman etsiviä ja heidän ohjausta.
- Tukea elämän haasteisiin, esimerkiksi keskustelulla ja tiedon jakamisella. Apua koulutukseen ja työhön liittyvissä asioissa. Ohjausta oikeisiin palveluihin esimerkiksi mielenterveyttä koskevien asioiden suhteen. Olen kehittynyt avun tarpeen hankinnassa ja itsetuntemuksessa.
- Olen saanut apua siihen, että pääsen kuntouttavaan työtoimintaan. En olisi yksin osannut hoitaa kaikkia vaiheita, mitä siihen kuuluu.
- Tukea raha- ja kela-asioissa, apua mielenterveysongelmissa ja jotain tekemistä, ettei vaan jää kotiin makaamaan. Etsivälle on aina mukava mennä ja hän osaa puhua hyvin ja tarpeeksi selkeästi, että alan ymmärtää itsekkin virallisista lomakkeista. Jos hän ei tiedä vastausta kysymykseeni, niin hän etsii vastauksen aina. Kuuntelee hyvin ja osaa ohjata minut aina oikealle taholle.
- Tiedän kouluun, töihin, Kelaan ja kaikkeen muuhun sellaiseen liittyvästä paljon enemmän. Etsivän ansiosta pääsin kahdelle eri pajalle, ja sen jälkeen aloitin koulun. Voin sanoa, että ilman nuorisotyöntekijääni en olisi tällä hetkellä näin hyvässä tilanteessa.
- Aloin hoitaa päihdeongelmaani etsivän avustuksella, ja olen ollut nyt raittiina kaksi kuukautta. Etsivä rohkaisi hakemaan siihen apua. Hain etsivän kanssa työpajalle, jonne pääsinkin. Se oli hyvä ja antoisa kokemus. Olen oppinut puhumaan asioistani avoimemmin ja näin myös saanut apua. Olen alkanut hahmottaa paremmin unelmiani ja tulevaisuuden suuntaa, vaikka se ei vielä varma olekaan.

Ennen kuin pyysin apua etsivältä nuorisotyöltä, olin tilanteessa, josta en kokenut pääseväni pois. Tein töitä, joista en pitänyt. Uuvutin itseni siihen kuntoon, että en edes päässyt ylös sängystä. Muistan sen päivän, kun soitin etsivään. Itkin ja kerroin kaiken rehellisesti. Sain saman tien tukea ja sovitun tapaamisajan. Etsivä työntekijäni oli lämmin ja myötätuntoinen. Hän ohjasi minut oikeisiin palveluihin ja pysyi aktiivisesti mukana varmistamassa, että voin aloittaa kuntoutukseni. Olen ikuisesti kiitollinen kaikesta, mitä työntekijäni on eteeni tehnyt. En olisi pärjännyt ilman häntä.

Itsetuntemus

Itsetuntemuksen koheneminen etsivän nuorisotyön myötä on liittynyt siihen, miten hyvin nuoret tunnistavat ja arvostavat taitojaan ja ominaisuuksiaan. Sovariin vastanneista nuorista 67 prosenttia on saanut entistä paremman käsityksen omista taidoistaan ja 61 prosenttia ominaisuuksistaan etsivän nuorisotyön ajanjaksolla.

- Naiset ovat kokeneet miehiä enemmän itsetuntemuksen kohenemistä siinä, miten hyvin he mielestään osaavat tehdä asioita ja tunnistavat omia hyviä ominaisuuksiaan.
- Mitä varttuneempia nuoret ovat, sitä enemmän he ovat kokeneet itsetuntemuksen vahvistumista etsivän nuorisotyön myötä: 26–28-vuotiaista 72 % osaa nähdä itsessään entistä paremmin hyviä ominaisuuksia.

Etsivä nuorisotyö on auttanut nuoria vahvistamaan **itsetuntemustaan** monin tavoin. Nuoret ovat oppineet tunnistamaan ja luottamaan omiin vahvuuksiinsa, mikä on parantanut heidän itsevarmuuttaan ja rohkeuttaan kohdata uusia tilanteita. He ovat saaneet merkittävää kannustusta ja tukea, mikä on auttanut heitä ymmärtämään itseään paremmin ja arvostamaan omia taitojaan. Lisäksi he ovat saaneet apua konkreettisissa asioissa, mikä on lisännyt heidän itseluottamustaan ja kykyään selviytyä elämän haasteista. Etsivän nuorisotyöntekijöiden luotettavuus ja joustavuus ovat olleet keskeisiä tekijöitä nuorten itsetuntemuksen vahvistumisessa.

- Olen saanut etsivästä nuorisotyöstä paljon apua monipuolisesti eri elämän osa-alueilla. Käsitys omista vahvuuksista ja niihin luottaminen on myös kehittynyt. Tiedän, että voin luottaa ja turvata etsivä nuorisotyöntekijääni olipa tilanne mikä hyvänsä ja se on helpottanut omaa jaksamistani myös todella paljon.
- Olen selvästi saanut paremman kuvan itsestäni ja jopa varmuutta tehdä asioita varsinkin, kun tiedän etsivän olevan helposti tavoiteltavissa ja hyvin joustava tapaamaan, missä asiakkaana tunnen oloni enemmän turvallisemmaksi. Kaiken mahdollisen avun raha, työ, suhde, viranomais- tai asumis[asioissa].
- Olen voinut puhua mieltä painavista asioista jollekulle. Minua on kannustettu, mikä on parantanut itsetuntoani. Olen huomannut aliarvioineeni omat sosiaaliset taitoni. Olen saanut itsevarmuutta uusien ihmisten kohtaamiseen sekä rohkeutta ylittää itseni ja tehdä vaikeilta ja pelottaviltakin tuntuvia asioita. Olen saanut apua virastoasioissa, kuten Kela-lomakkeiden täyttämässä.
- On tärkeää, että on luotettavia ihmisiä, jolle kertoa omista asioista, jotka ovat aidosti kiinnostuneita, kannustavat ja auttavat. Etsivät ovat auttaneet läpi monista vaikeista tilanteista ja luoneet toivoa tulevaan ja saaneet minun tuntemaan itseni tärkeäksi ja arvokkaaksi sekä tunnistamaan omia vahvuksiani.
- Todella paljon hyvää ja tuntuu, etten ole enää hukassa ongelmieni ja normielämän asioiden kanssa. Olen oppinut tuntemaan itseni ja omat asiani ja velvollisuudet paremmin. Ilman heitä en tiedä missä olisin.
- Tämä kokemus on auttanut palauttamaan hieman luottoa muihin ihmisiin. En luota helposti, varsinkaan ammattilaisiin. Minulla on sellainen tunne, että minulla on sittenkin mahdollisuuksia. Etsivät eivät ole tehneet puolestani mitään, he ovat olleet tuki ja turva, kun kukaan muu ei ole tukenut. Olen saanut voimaa lähteä työstämään itseäni ja elämäni parempaan suuntaan, koska koin itseni sittenkin arvokkaaksi.
- Tukea. Olen kehittynyt monessa asiassa, olen nykyään vähän itsevarmempi, siis silloin kun mulla on kaikki hyvin, olen itsetietoisempi, en pelkää pyytää apua hätätilanteessa, mietin vähemmän ja teen enemmän, olen älynnyt paljon asioita itsestäni ja tästä elämästä.

Olen saanut paljon hyvää. Olen saanut ystäviä, kokemuksia, elämyksiä, ymmärrystä, tsemppausta, itsevarmuutta, luottoa itseeni, omaan osaamiseeni ja siihen että pärjään. Olen oppinut pitämään paremmin puoliani ja olen saanut todella hyviä eväitä elämään. Ymmärrän itseäni, reaktioitani ja käytöstäni paremmin. Olen oppinut tuntemaan itseäni paremmin ja olen erittäin kiitollinen etsivälle, joka tekee työtään täydellä sydämellä ja on auttanut minut läpi harmaan kiven. En voi ikinä kylliksi kiittää häntä.

Etsivillä nuorisotyöntekijöillä on merkittävä rooli nuorten **mielenterveyden** tukemisessa. Sovari-kyselyssä moni nuori kertoi saaneensa etsivältä henkilökohtaista tukea, joka on auttanut heitä käsittelemään ahdistusta, masennusta ja muita mielen-terveysongelmia. Arjen käytännön asioiden hoituminen etsivien avulla on tuonut nuorille helpotusta ja tukea. Nuoret ovat saaneet kannustusta ja käytännön ohjausta, mikä on lisännyt heidän itsenäisyyttään ja toimintakykyään. Nopea apu ja tuki kriisitilanteissa ovat estäneet ongelmien pahenemista ja auttaneet nuoria selviytymään eteenpäin.

Etsivien kanssa käydyt keskustelut ja asioiden jakaminen on vähentänyt nuorten yksinäisyyden tunteita. Etsivät ovat auttaneet nuoria löytämään sopivia mielenterveys- ja terveyspalveluita sekä tukeneet heitä palveluiden käyttämisessä. Lisäksi etsivät ovat auttaneet nuoria parantamaan itseturtoa ja hyväksymään itsensä. Moni nuori on kokenut itsensä arvokkaaksi ja tärkeäksi etsivien tuen ansiosta.

- Etsivä nuorisotyö tarjosi yksilöllistä tukea, jota ei muilta tahoilta saanut. Sopivasti haastoi toimimaan itse ahdistavissakin tilanteissa, ja toimi apuna selvittämässä mistä itselle sopivaa ja ajankohtaista apua saisi. Osaan nyt toimia paremmin itse, ja uskallusta on tullut lisää. Pitkä polku vielä edessä, mutta erityiskiitos tuesta ja turvasta!
- Etsivä oli tukenani silloin, kun minulla oli todella vaikeaa. Se aitous ja ymmärtäväisyys tulivat tarpeeseen. Minusta on tullut paljon rohkeampi ja uskallan tehdä asioita enemmän.
- Etsivä nuorisotyö tuki minua suuresti ammattikoulun läpäisemisessä, kun elämäni ja mielentilani alkoi olemaan pattitilanteessa. Myös tämän jälkeenkin olen saanut mahdollisuuden kehittää itseäni ja toimia ahdistuksen kanssa paremmin. Myös itsensä hyväksyminen on sentti sentiltä alkanut nostamaan päätään, etsivän nuorisotyöntekijän parissa. Esim. nuottarekillä on oppinut paljon itsestään ja oppinut myös käymään epämukavuusalueilla, joka vahvistaa varmasti myös tulevaisuuden varalle.
- Keskusteluapua ja tukea raskaaseen elämäntilanteeseeni. Etsivä on auttanut näkemään valoa pimeyden keskellä ja koen, että elämässä on taas toivoa. Etsivä on välittävä ja hän tekee selvästi työtä sydämellään. Olen saanut kokea olevani tärkeä ja arvokas. Olen oppinut asettamaan rajoja ja olen oppinut, että myös minä olen arvokas ja tärkeä ja että minulla on väliä.
- Masennusta ja ahdistusta on ollu helpompi käsitellä, kun on turvallinen ympäristö ja turvalliset aikuiset kuuntelemassa ja tukemassa. Sosiaaliset taitoni ovat kehittyneet ja tuntuu sille kans, että olen uskaltanut tulla ihan vähän enemmän ulos suojakuorestani.
- Minusta tuntuu, että olen saanut rohkeutta koittaa uusia asioita ja tunteen, että kuulun joukkoon. Yksinäisyyden tunne on vähentynyt. Turvallisuuden tunne on myös lisääntynyt, koska minusta tuntuu, etten ole yksin ongelmieni kanssa.
- Olen saanut paikan sosialisoida, kun masennus on vienyt jaksamisen vanhojen ystävien kanssa yhteydenpidosta. Olen myös tutustunut moniin uusiin ihmisiin etsivän nuorisotyön kautta. He ovat kannustaneet ja

auttaneet opintojen loppuun käynnissä. Ohjauduin heidän kautta mielen terveyspalvelun asiakkaaksi masennuksen pahetessa, omillani en olisi tähän jaksanut ruveta.

- Nyt apua mt hoitoon hakeutumisessa. Aikaisemmin opiskeluun pääsemiseksi. Yleisesti asioiden hoitamisessa silloin kun se on ollut itselle vaikeaa. Se että tilanteeni ei ole muuttunut on kiinni mt hoidon todella huonon tilanteen takia. Etsivät ovat olleen tukena ja apuna useamman vuoden aikana usealla paikkakunnalla ja olen niiltä saanut apua, joka on ehdottomasti auttanut eteenpäin elämässä.
- Olen etsivien kautta ja avulla löytänyt omaan elämään sisältöä. Asioiden hoitamisesta on tullut helpompaa omatoimisesti, ja halu hoitaa asioita on mennyt huimasti eteenpäin. Henkinen hyvinvointi on myös parantunut ihan heittämillä, kiinnostus omasta hyvinvoinnista ja siihen liittyvistä asioista on myös toista luokkaa tänä päivänä. Voisin jopa sanoa, että joissakin tilanteissa on etsivän nuorisotyön kautta pelastunut elämä tavalla tai toisella.
- Olen kehittynyt huomattavasti paremmin hyväksymään eri tapahtumia, ja olen kehittynyt henkisesti tasolla huomattavasti ja osannut olla vähemmän ankara itselleni. Olen myöskin saanut elämään raitteilleen ja parempaan suuntaan, ja olen oppinut myös näkemään asioiden kääntöpuolia ja kehittynyt myös asioiden hoitamisessa.
- Olen päässyt reissuille, mikä on auttanut siihen, että en ole niin paljon yksin kotona. Olen päässyt kokeilemaan uusia asioita ja olen saanut ihania muistoja. Ei mitään pahaa sanottavaa. Jos on ollut murheita niin minua on kuunneltu, tai jos on jotain muuta kysyttävää tmv, ollut mielessä niin aina on autettu. En ole niin masentunutkaan enää.
- Olen saanut paljon tukea yksinäisyyteen ja mielen terveysongelmiini liittyen. Olen myös saanut kokea onnistumisen tunteita, ja itsetuntoni on ehkä hieman parantunut. Arvostan todella paljon sitä, että etsivä on käynyt kanssani monissa paikoissa, jotka koen hyvinkin pelottavina ja ahdistavina. Olemme käyneet esimerkiksi kahvilassa ja vaatekaupassa, sekä hoitaneet mielen terveys, normi terveys ja TE asioita. Koen, että etsivä on aidosti kiinnostunut elämästäni ja asioistani, joka saa minut tuntemaan, että etsivä olisi tavallaan kuin ystäväni, jonka olen tuntenut jo kauan, vaikka todellisuudessa emme ole tunteneet kuin ehkä vasta vajaa kuukauden.
- Olen vajaa 2 vuotta sitten ollut masentunut, koulu on uhannut keskeytyä ja jaksaminen on ollut nollassa. Sain etsivän avulla koulun käytyä loppuun ja nyt olen työelämässä ja päässyt masennuksesta suurilta osin eroon.
- Oma etsiväni meni yli ja ympäri auttaakseen minua kriisitilanteessa liittyen rahatilanteeseen ja ongelmaan löytää oikea tuki muoto itselleni. Olen syvästi masentunut henkilö, jonka kyky toimia yleisissä arjen asioissa on minimaalinen, joten en ole kykenevä työskentelemään tällä hetkellä. Etsivä kertoi ja auttoi hakemaan useaan eri tukimuotoon, joista kela eväsi useimmat, mutta pitkän taistelun jälkeen pääsin mukaan nuottivalmennukseen. Etsiväni tarjosi minulle kyytejä tapaamisiin, auttoi täyttämään hakemuksia, pysyi henkisenä tukena vaikeina aikoina ja otti yleisesti tilanteen haltuunsa ja antoi minulle toivoa. Olen erittäin tyytyväinen hänen tarjoamaan palveluun!
- Stressin sietoon saanut paljon apua, joka oli ainoa syy miksi olin yhteydessä. Stressi helposti lamaannuttaa enkä saa mitään tehtyä sen takia. Etsivät tarjonnut hyvän tukiverkon ja nojan, joka estää lamaan tumisen.
- Vaikean uupumuksen läpikäyneenä etsivä nuorisotyö toimi isona apuna elämän ongelmakohtien hoitamisessa ja ratkaisemisessa, sekä kartutti voimavarojani että jaksaisin toimia myös itse omaksi parhaakseni paremmin.

Minun etsiväni on yksi syistä, miksi olen tällä hetkellä hengissä. Hän auttoi minut pitkittyneen vaikean masennusjaksoni yli. Mielen terveyspalveluiden kustessa sieluni päälle (en saanut heiltä apua, minua ei otettu tosissaan ja minut vain haluttiin lääkittää hiljaiseksi, en ole tyytyväinen heidän toimintaansa) etsiväni auttoi jaksamaan. Kaikista tahoista hän oli ainoa, jolle täysin avoimesti uskalsin kertoa mitä tahansa ilman pelkoa tuomitsemisesta. En uskaltanut lääkäreille puhua suoraan, koska he käyttivät sanojani minua vastaan, mutta etsiväni ymmärsi minua. Minulle tuli olo, että minusta aidosti välitetään ja minulle halutaan hyvää. Hän oli tukena lukuisissa vastoinikäymisissä hoitoni suhteen ja muissakin asioissa. En pysty jokaisen yksittäisen etsivän toiminnan puolesta puhumaan, mutta minun etsiväni osaa asiansa ja hän oli tismalleen minulle oikea ihminen. Toivon muiden etsivän nuorisotyön asiakkaiden saavan asiakkuudestaan yhtä paljon kuin minä.

Sosiaaliset taidot

Sosiaalisten taitojen kehittyminen liittyy erityisesti rohkeuteen kanssakäymisessä ja vuorovaikutustaitoihin. Sovariin vastanneista nuorista 68 % on saanut lisää rohkeutta pyytää apua toisilta ihmisiltä ja 62 % rohkeutta tuoda esille omia näkemyksiään. Heistä 62 % arvioi, että omat taidot toimia yhdessä toisten ihmisten kanssa ovat parantuneet.

- Etenkin naiset ovat saaneet varmuutta sosiaalisiin taitoihinsa: heistä 71 % on saanut lisää rohkeutta pyytää apua toisilta ihmisiltä ja 64 % rohkeutta kertoa mielipiteitään etsivän nuorisotyön myötä.
- Sosiaalisten taitojen vahvistumista ovat kokeneet kaikenikäiset nuoret. Etenkin 26–28-vuotiaista suuri osa, 73 %, on saanut lisää rohkeutta pyytää toisten ihmisten apua ja 67 % rohkeutta tuoda esille näkemyksiään.

Sovari-kyselyssä nuoret ovat kertoneet omin sanoin **sosiaalisissa tilanteissa** kokemistaan vaikeuksista ja siitä tuesta, jota he ovat saaneet etsivältä nuorisotyöntekijältä. Nuoret kokevat, että etsivä nuorisotyö on tarjonnut heille turvallisen ja välittävän ympäristön, jossa heitä kuunnellaan ja tuetaan. Tämä on auttanut heitä käsittelemään sosiaalisten tilanteiden pelkoa. Nuoret ovat oppineet puhumaan avoimemmin asioistaan ja jakamaan tunteitaan, ja he ovat saaneet lisää rohkeutta ja itsevarmuutta. Tämä on parantanut heidän vuorovaikutustaitojaan ja kykyään toimia sosiaalisissa tilanteissa. He ovat oppineet puolustamaan itseään, pyytämään apua ja toimimaan ahdistavissakin tilanteissa. Monet nuoret kokevat, että heidän sosiaaliset taitonsa ovat parantuneet, mikä on näkynyt rohkeutena kohdata uusia ihmisiä ja osallistua sosiaalisiin tilanteisiin.

Etsivä nuorisotyö on vähentänyt nuorten yksinäisyyttä tarjoamalla mahdollisuuksia tavata muita nuoria ja osallistua ryhmätoimintaan, kuten leireille ja peli-iltoihin. Se on myös auttanut nuoria luomaan uusia ystävyysuhteita. Tämä on ollut erityisen tärkeää niille, joilla on ollut vähän ystäviä tai jotka ovat kokeneet itsensä eristyneiksi ja yksinäisiksi.

- Etsivä nuorisotyö on auttanut minua lähtemään kotoa ja tapaamaan uusia ihmisiä. Yhdessä kohtaa ainut syy minulle lähteä ulos oli etsivän tapaaminen tai etsivien järjestämä ohjelma. Koen että sosiaaliset taitoni ovat tämän ansiosta kehittyneet. Olen myös saanut tukea opintojen kanssa enkä ole enää niin stressaantunut niistä, etten esim. nuku kunnolla.
- Etsiväni on aivan mahtava, hän kyllä osaa tukea tai auttaa tilanteessa kuin tilanteessa. Vaikea kuvailla missä asioissa olen kehittynyt, mutta olen ainakin vielä enemmän rohkaistunut pitämään puoliani asioissa.
- Leirit ovat olleet elämäni yksi isoista ratkaisevista tekijöistä, että jaksan elää. Toivoisin sydämeni pohjasta, että niitä olisi lisää ja pääsisin mukaan niihin kaikkiin. Olen täysin yksin, joten ihmisten kanssa toimiminen

leireillä on väsyttävää, mutta niin tärkeää. Olen yhdellä leirillä ymmärtänyt, että peloistani huolimatta minullakin on mahdollisuus saada elämäni ihmissuhteita. Kiitos siitä niin paljon.

- Luottamukseni ihmisiin ja varsinkin auttaviin tahoihin on kasvanut merkittävästi etsivien ansiosta. Olen myös huomasti kehittynyt omatoimisuudessa ja avun pyytämisessä. Todella symppiksiä kaikki etsivät jotka minua ovat auttaneet.
- Meidän etsivät nuorisotyöntekijät on aivan mahtavia, tuntuu että en olisi selvinnyt viimeisestä vuodesta, jos he eivät olisi auttaneet minua, ja kannustaneet lähtemään ulos asunnostani mm. peli-iltoihin, iltakahvilaan (olkkari) ja muuhun yhteiseen toimintaan. Tuntuu että tällainen toiminta on minulle henkireikä tällä hetkellä. Uskoisin että syrjäytyisin kokonaan, enkä poistuisi asunnostani ilman etsiviä.
- Minulle oli suuri kynnys pyytää apua. Uskoin vahvasti, että pitäisi pärjätä yksin. Nuorisotyöntekijän kanssa hoidimme paljon käytännön asioita, kuten esim. Kelaan liittyvät asiat. Nuorisotyöjakson päätyttyä koen paljon helpommaksi kysyä apua asioiden hoitamisessa.
- Nuorisotyö on auttanut minua luomaan useita uusia ystävyys suhteita. Aloitin tämän vuoden yhdellä ystäväällä koko Huittisissa. Nyt minulla on uusi kaveri porukka. En usko, että minulla olisi tätä kaveri porukkaa ilman nuorisotyötä.
- Nyt kolme vuotta myöhemmin vastaan puheluihin ja soitan itse. Joskus jopa tuntuu siltä, että pidän puhe- luista enemmän kuin viestittelystä. Kaupassa käynti yksin ei enää niinkään ahdistaa ja tuntuu melko passiiviselta. Minulla on mahdollisuus oppisopimukseen ja olen innoissani siitä.
- Olen oppinut puhumaan asioista avoimemmin ja sosiaaliset tilanteet ovat helpottuneet tapaamisten yhteydessä, koska introverttina en yleensä ihmiskontakteista pidä, mutta tapaamisten myötä sen on helpottunut.
- Olen rohkaistunut olemaan oma itseni! Olen ollut todella arka joskus. Olen mielestäni saanut itsevarmuutta enemmän ja oppinut rohkeasti sanomaan mitä ajattelen. Joskus olen ollut tosi hiljainen, edelleenkin on vähän vaikeaa olla isossa porukassa. Enkä ole heti äänessä, jos on paljon ihmisiä. Pienessä porukassa juttelen enemmän ja luontevammin. Mutta nuorten illat ovat olleet hyvä juttu omassa elämässä ja niissä on ollut mukava käydä ja olla mukana esimerkiksi nuorten retkillä ja tapahtumissa. Aina on ollut mukavaa.
- Olen saanut apua asioissa, joita en itse osaa niin hyvin (kela, raha-asiat, yleisesti elämäkokemus). Lisäksi on tosi kiva, että on elämässä malli siitä, millainen on ei-myrkyllinen ihminen. Sen ansiosta nykyisin osaan odottaa parempaa kohtelua muilta ja myös kohdella itse muita paremmin.
- Olen saanut paljon tukea, rohkaisua ja ohjausta vaikeissa asioissa sekä hetkissä. On hyvä tietää, että voi aina pyytää apua kaikessa. Olen kehittynyt keskustelemisessä, asioiden sekä tunteiden jakamisessa ja avun pyytämisessä.
- Olen saanut tukea ja tuntenut, että joku kerrankin kuuntelee ja uskoo minuun. Sosiaalisten tilanteitten pelko ja paniikkihäiriö ei enään vaikuta elämäni edes kuukausittain, joka on myös etsivien ansiota.
- On ollut hyvä kokemus yleisesti ottaen, jatkaisin mielelläni samanlaista suhdetta etsivien nuorten työntekijöiden kanssa. Olen kehittynyt siinä, että saan aikaiseksi lähteä kotoa säännöllisesti, sekä sosiaalisessa kanssakäymisessä.
- Sosiaaliset suhteet ovat parantuneet ja olen saanut nuorten illoista uusia kavereita. Ohjaajat ovat aina kuunnelleet nuoria ja auttaneet asiassa kun asiassa. Ohjaajat todella ymmärtää nuoria ja heidän asioitaan. Aina saa olla oma itsensä eikä ketään kiusata. Se on tärkeää, että nuorilla on paikka missä on hyvä ja turvallista olla.

Koen että nuorisotyö on ollut todella suuri apu, että olen kehittynyt sosiaalisemmaksi. Pelkotilat liittyen sosiaaliseen ahdistukseen ovat huomattavasti vähentyneet julkisilla paikoilla. Olen oppinut olemaan uusille ihmisille helposti lähestyttävä persoona. Uskallan nykyään kulkea yksin bussilla, mennä kauppaan, tervehtiä naapureita ja kauppojen henkilökuntaa ja kysyä myös heiltä apua. Sain apua myös arjen asioihin ja kehittämään aamu- ja iltatoimet itselleni sopiviksi ilman, että ottaisin liikaa stressiä niistä.

Opiskelu- ja työelämävalmiudet

Opiskelu- ja työelämävalmiuksien vahvistuminen näkyy nuorissa siinä, että 54 % heistä tuntee entistä paremmin opiskeluun liittyviä vaihtoehtoja ja 50 % on halukkaampia opiskelemaan. Nuorista 56 % tuntee entistä paremmin työnhakuun liittyviä asioita ja 54 % kokee entistä selkeämmin, että työssäkäynti on itselle mahdollista.

- Opiskeluvalmiudet ovat vahvistuneet etenkin naisilla ja alle 21-vuotiailla.
- Etenkin miehillä ja alle 21-vuotiailla nuorilla on vahvistunut ajatus siitä, että työssäkäynti on itselle mahdollista.

Monet nuoret kertovat saaneensa apua etsiviltä **opintoihin pääsystä ja jatko-opintojen suunnittelussa**. Etsivä nuorisotyö on tarjonnut tietoa erilaisista koulutusvaihtoehdoista, vienyt nuoria tutustumaan kouluihin ja auttanut hakemusten teossa. Nuoret ovat saaneet selkeämmän kuvan erilaisista opiskeluvaihtoehdoista sekä lisää motivaatiota koulunkäyntiin ja opiskeluun. Nuoret kokevat saaneensa etsiviltä apua ja tukea oman suunnan löytämiseen, opiskelupaikan hakemiseen sekä opiskelun jatkamiseen ja loppuun suorittamiseen. Tämä tuki on auttanut heitä tekemään perusteltuja päätöksiä opintojen aloittamisesta ja jatkamisesta.

- Etsivä nuorisotyön takia minä olen päässyt töihin ja vielä tärkeämpi on se, että pääsin opiskelemaan haluttuun paikkaan. Ilman nuorisotyön tukea se olisi ollut mahdotonta ainakin näin nopeaan. Osaan myös paljon paremmin hoitaa asioita ja pystyn/osaan myös itse tekemään asioita helpommin.
- Etsivä nuorisotyöntekijä vei minua tutustumaan uuteen kouluun ja keskustelin hänen kanssaan siellä opiskelun aloittamisesta. Hänen ansiostaan pystyin tekemään perustellun päätöksen opiskelun aloittamisesta ja opinnot alkoivat hyvin käyntiin.
- Etsivä on laittanut minulle hakemuksen ravitsemusterapeutille, olemme jutelleet ylioppilaskokeisiin lisäajan hausta ja soittaneet koululle, olemme keskustelleet jatko-opinnoista ja raamattukoulusta. Etsivä on kertonut auttavansa minua myös mahdollisesti Nuotti-valmennukseen haussa. Sain myös jutella opiskelupalmentajan (Nuotti-valmennus) kanssa etsivän nuorisotyöntekijän kautta. Olen saanut lisätietoa Kelan tukiasioista ja saanut vahvistavaa tietoa, miten hoitaa asioita puhelimitse.
- Muistan että ennen en edes tiennyt koko palvelun olemassaolosta, mutta oikeasti on ollut kuin taivaanlahja! Etsivä nuorisotyö on oikeasti todella hyödyllinen ja tärkeä kaltaiselleni nuorelle, jolla on ollut olo, ihan kuin olisi elämässä jumissa eikä löydy mitään tietä eteenpäin. Olen tämän kautta valmistunut opinnoistani ja saanut todella paljon apua töiden etsimisen kannalta!
- Olen saanut apua ja tukea asioihin, mihin sitä olen tarvinnut. On tullut lähdettyä pois mukavuusalueelta, kannusti lähtemään opiskelemaan enkkua. Kannustaa kokeilemaan rohkeasti uusia asioita.

- Olen saanut apua työnhakua ja työelämää koskeviin haasteisiin. Olen kehittynyt hahmottamaan paremmin sitä, millainen työelämä minua kiinnostaa ja sitä kautta myös pohtimaan koulutusvaihtoehtoja tehokkaammin.
- Armeijan jälkeen varuskunnan kuraattori otti yhteyttä etsivään nuorisotyöhön. Kun kerroin haluavani ammatilliseen koulutukseen, mutta samalla koulutuspaikan valinta sokkona ja ilman mielenkiintoa oli todella vaikeaa, etsivä nuorisotyö kertoi TE-toimiston TUVA-koulutuksesta, johon ilmoittauduin, ja se oli juuri oikea valinta opiskelupaikan valinnan miettimistä varten. Etsivä nuorisotyö on myös auttanut siihen liittyvissä Kelaan ja TE-toimistoon liittyvissä asioissa niiden nettipalveluilla, ja ilman etsivää nuorisotyötä en olisi osannut käyttää niitä oikein. Tämänkin asian ulkopuolella etsivän nuorisotyön väki ovat olleet todella kannustavia ja positiivisia, ja tuoneet lisäenergiaa ja turvaa jatkaa elämässä.
- Olen saanut rohkeutta ja itsevarmuutta käydä opintoni loppuun, vaikka opintopolku ei ole sujunut niin kuin alun perin olin suunnitellut. Olen myös oppinut arjen taitoja kuten käyttämään julkista liikennettä.
- Saan tukea etenkin opiskeluun ja uraan valmistautumiseen liittyvissä asioissa, joka on minulle erittäin tarpeellista, joten se on tärkeä ja hyvä asia. Olen kehittynyt siten, että koen voivani hakea haluamaani kouluun tai uraan valmistavaan palveluun ymmärtäen sen, mitä olen tekemässä, enkä täysin sokkona niin kuin ilman etsivän nuorisotyön tukea.

Etsivältä nuorisotyöltä saatu apu on mahdollistanut minun valmistumisen tavoiteajassa, auttanut seuraamaan kouluun ja muuhun elämään liittyvien asioiden etenemistä ja edistymistä ja tuonut suuresti apua arjessa selviämiseen. Olen kehittynyt ennen kaikkea virastoasioiden hoitamisessa. Etsivä nuorisotyö on myös auttanut suuntautumaan syksyllä tulevaan elämänmuutokseen, kun olemme hoitaneet asioita jo valmiiksi muuttoa varten, esimerkiksi katselleet kouluja ja asuntoja yhdessä, katsoneet miten sähkösovimus ja kotivakuutuksen siirto tehdään ja ottaneet yhteyttä tulevan kotikaupunkini etsivään nuorisotyöhön.

Nuorten vastauksissa tulee esille myös heidän saamansa tuki **työelämään**. Etsivä nuorisotyön myötä nuoret ovat kehittyneet itsetuntemuksessa ja saaneet enemmän uskoa omaan pystyvyyteensä ja kykyynsä suoriutua työelämässä. Nuoret kertovat saaneensa apua sopivien työpaikkojen ja työmahdollisuuksien etsimisessä. He ovat saaneet rohkeutta tunnustella erilaisia työ- ja opiskeluvaihtoehtoja, vaikka ne alussa jännittäisivätkin. Nuoret ovat myös löytäneet motivaatiota työntekoon ja selkiyttäneet urasuunnitelmiaan etsivien avulla.

- Aikoina, kun olen ollut enemmän kotiin sulkeutunut, on tullut poistuttua kotoa tapaamaan nuorisotyöntekijää ja samalla olen saanut hoidettua asioita, joita olisi muutoin herkästi tullut lykättyä. Koen kehittyneeni mm. itsetuntemukseni ja omien rajojen asettamisen osalta. Lisäksi uskon enemmän omaan pystyvyyteeni tehdä useita asioita, suurimpana työssäkäyntiin liittyvät jo takana olevat epävarmuudet.
- Etsivä nuorisotyö auttoi minua paljon löytämään erilaisia mahdollisuuksia esimerkiksi opiskeluun ja töiden hakuun, joista en tiennyt ennen niin paljoa. Lisäksi pidin paljon siitä, että sain aina laittaa heille viestiä, jos jokin asia jäi mietityttämään. Olen kehittynyt siinä, että uskallan paremmin tuoda oman näkemykseni esille ja rohkeasti kokeilla ja tehdä uutta, vaikka se vähän jännittäisikin.
- Olen saanut paljon hyvää ja musta tuntuu, että mun elämän suunta kääntyi parempaan silloin, kun aloitin käymään etsivässä nuorisotyössä. Mua autettiin etsimään uusi mulle sopiva työpaikka, jossa olen viihtynyt erittäin hyvin. Lisäksi mua autettiin etsimään oikea suunta opiskelujen suhteen.

- Olin aiemmin hyvin hukassa sen kanssa, mitä halusin tulevaisuudessa tehdä työkseni. Sain rohkeutta tutkia erilaisia työmahdollisuuksia, ja nyt olen työelämässä. Opin paljon erilaisista työ- ja opiskeluvaihtoehdoista, joista en ollut aiemmin kuullutkaan.
- Sain etsivien kautta työpaikan pitkän työttömyyden jälkeen. Siitä hainkin sitten toiseen työpaikkaan, kun olin saanut ensimmäisessä paikassa itselleni työmotivaation takaisin. En ollut vuoteen tekemisissä etsivien kanssa, kun ei ollut tarvetta, mutta heti kun tarve ilmaantui, sainkin nopeasti apua. Innokkaasti kannustan nuoria ottamaan yhteyttä etsiviin asioissa kun asioissa. Heidän kanssa ihmisellä/asiakkaalla on väliä! Kiitos kun olette olemassa!

Uskomus omiin kykyihini ja taitoihini on kasvanut. Kun aloin käymään nuorisotyön toiminnassa ja tehdä yhteistyötä etsivän kanssa, olin hyvin ahdistunut monesta asiasta. En halunnut käydä kaupassa yksin enkä halunnut soittaa puheluita koskaan. Näin työn ja sen teon pelottavana asiana enkä nähnyt minkä ihmeen takia työstä voisi innostua. Eikö se olisi vain päivittäinen stressitila, jossa ihmiset jatkuvasti suuntaisivat siihen mitä sinä teit väärin? Näin ajattelin vielä vuosikin sitten. En uskonut, että tulisi päivä, kun kokisin, että jokin ala kiinnostaisi tarpeeksi paljon päästäkseni pelkoni yli.

Elämönhallinnan tunne

Nuorten **elämönhallinnan tunteen** vahvistuminen näkyy etsivässä nuorisotyössä monin tavoin siinä, miten nuoret suhtautuvat tulevaisuuteensa. Sovariin vastanneista nuorista 67 % tuntee entistä vahvemmin, että voi itse vaikuttaa oman elämänsä kulkuun, ja 58 % on tehnyt entistä selkeämpiä suunnitelmia tulevaisuuteen. 62 % nuorista uskoo entistä vahvemmin siihen, että selviää mahdollisista ongelmatilanteista niitä kohdatessaan. Joka toisen nuoren (51 %) tyytyväisyys elämään lisääntyi etsivän nuorisotyön ajanjaksolla.

- Etenkin naiset ovat saaneet vahvistusta tunteeseen, että he voivat vaikuttaa omaan elämäänsä, ja tehneet selkeämpiä suunnitelmia tulevaisuuteen. Etenkin miesten tyytyväisyys omaan elämään on lisääntynyt etsivän nuorisotyön aikana.
- Etenkin 21–28-vuotiailla nuorilla on vahvistuneet tulevaisuuden suunnitelmat sekä ajatus siitä, että he voivat vaikuttaa omaan elämäänsä ja selvittää elämäntilanteista. Etenkin 21–25-vuotiaiden tyytyväisyys elämäänsä on lisääntynyt etsivän nuorisotyön aikana.

Elämönhallinnan vahvistuminen tulee esille useiden nuorten kirjoittamissa kuvauksissa siitä, mitä he ovat saaneet etsivästä nuorisotyöstä. Nuoret kertovat saaneensa lisää itseluottamusta ja rohkeutta kohdata elämän haasteita. He ovat oppineet luottamaan itseensä ja kykyihinsä, mikä on auttanut heitä ottamaan vastuuta omasta elämästään ja tekemään tärkeitä päätöksiä. Etsivät ovat olleet tärkeä tuki nuorille heidän edetessä omalla elämänpolullaan, esimerkiksi itsenäiseen asumiseen tai opiskelemaan. Tämä tuki on auttanut heitä sopeutumaan muutoksiin ja tuntemaan olonsa varmemmaksi tulevaisuuden suhteen.

Nuoret ovat saaneet apua tulevaisuuden suunnitelmien tekemisessä. He ovat oppineet asettamaan tavoitteita ja tekemään konkreettisia suunnitelmia niiden saavuttamiseksi. Lisäksi nuoret kertovat saaneensa emotionaalista tukea ja apua vaikeiden elämäntilanteiden käsittelyssä, mikä on antanut heille toivoa tulevaisuuteen. He ovat myös oppineet tuntemaan itseään paremmin ja asettamaan omia rajojaan. Tämä on auttanut heitä tekemään parempia päätöksiä ja tuntemaan olonsa varmemmaksi omassa elämässään.

Etsivä nuorisotyö on antanut monille nuorille tukea elämänhallinnan tunteen vahvistamiseen, tarjoten heille rohkaisua, käytännön apua ja emotionaalista tukea elämän eri tilanteissa. Etsivät nuorisotyöntekijät ovat nuorten voimavara, johon he voivat luottaa pysyvästi. Nuoret eivät jää yksin ongelmiansa kanssa, vaan voivat kääntyä etsivien puoleen missä tahansa kysymyksessä. Näin nuoret kirjoittavat kokemuksistaan:

- En ennen etsivää nuorisotyötä uskaltanut puhua vieraille. Olin todella ujo nuori ja olin melko hukassa elämäni kanssa. Etsivä veti minut mukaan juttuihin ja huomasin, miten uskomattoman nopeasti hommat alkoivatkin rullaamaan. Uskalsin muuttaa omilleni ja aloittaa nuorten työpajalla työskentelyn, että voisin siellä alkaa liikkua kohti itsenäistä elämää ja alkaa etsiä tulevaisuudessa töitäkin.
- Etsivät ottivat minut avokätisesti vastaan ja auttoivat pääsemään elämässäni eteenpäin ja ylös pohjalta.
- Etsivä nuorisotyö oli minulle täysin uusi juttu, joten kaikki sitä kautta tulleet jutut ovat kehittäneet minua. Huomasin kehitystä siinä, että en ole enää niin pessimistinen tilanteissa, jotka tuntuvat ylitsepääsemättömillä. En myöskään lamaannu, jos tulee vastoinkäyminen, vaan olen ymmärtänyt sen, että aina on jonkinlainen apu saatavilla.
- Etsivä nuorisotyö on auttanut minua siirtymään elämässä seuraavaan vaiheeseen, vaikka olin ollut jumissa noin vuoden. Se, että joku kyselee välillä, miten asiat ovat edistyneet, motivoi oikeasti edistämään niitä. Tapaaminen etsivän nuorisotyön kanssa sai myös muistamaan, että aina on keinoja päästä haastavasta tilanteesta.
- Etsivä nuorisotyö on auttanut vaikeissa elämäntilanteissa ja muutoksen keskellä. Olen kehittynyt parempaan suuntaan etsivän nuorisotyön myötä esimerkiksi siksi, että osaan auttaa itseäni vaikeissa tilanteissa niiden oppien avulla, jotka etsivältä olen saanut.
- Etsivä nuorisotyö on tähän asti auttanut minua hyvin. Olen saanut nuorisotyöntekijöideni avulla herätettyä itsessäni motivaatiota ja rohkeutta toimia oman tulevaisuuteni eteen. Tiedän paremmin omista mahdollisuuksistani ja olen lisäksi saanut apua melko arkisten asioiden hoidossa.
- Keskusteluapua ja tukea raskaaseen elämäntilanteeseeni. Etsivä on auttanut näkemään valoa pimeyden keskellä ja koen, että elämässä on taas toivoa. Etsivä on välittävä ja hän tekee selvästi työtä sydämellään. Olen saanut kokea olevani tärkeä ja arvokas. Olen oppinut asettamaan rajoja ja olen oppinut, että myös minä olen arvokas ja tärkeä ja että minulla on väliä.
- Etsivä on tosi mukava ja hänen kanssaan on helppoa puhua vaikeista asioista. Olen saanut tosi paljon apua pelkästä puhumisesta turvalliselle aikuiselle! Olen oppinut ottamaan vastuuta enemmän, ku ollut pakko tässä tilanteessa ja mennä myös omalle epämukavuusalueelle!
- Olen löytänyt uusia itselleni mieluisia harrastuksia, joiden kautta olen saanut uusia ihmissuhteita, apua teraphakemusten tekemisessä ja terapiaan pääsyssä, tietoa erilaisista mahdollisuuksista työllistymisen kannalta, apua Kela-hakemusten tekemisessä, kun se on tuntunut raskaalta. Olen saanut lisää tekemistä arkeen ja elämäni suuntaa selkeämmäksi.
- Olen oppinut pyytämään rohkeesti apua ja ottamaan apua vastaan, luottamaan itseäni ja elämään, oppinut työelämää varten uusia juttuja esim. työnhakuun, cv:n tekoon jne., koulupalaveriinkin tukea ja muutenkin avautunut elämää varten näkemys ja taitoja.
- Olen saanut apua, että voisin nousta jaloilleni omaan elämään traumaattisen lapsuuden jälkeen. En koskaan saanut tarvitsemaani apua ja tukea, miten hoitaa perusraha-asioita ja miten esimerkiksi haetaan Kela-tukia tai töitä. Nuorisoesivät ovat auttaneet pääsemään jaloilleni ja voisin sanoa, että se on ollut todella kuntouttavaa.

- Olen saanut apua tilanteeni mukaan ja oivaltavia mahdollisuuksia kehittyä eteenpäin. Ihmis(mielenterveys)rauniosta on kehittynyt rohkeampi sosiaalisessa ympäristössä vaikuttaja. Olen uskaltanut antaa opiskelulle uuden mahdollisuuden ja yritän vielä selvittää millaiseksi tulevaisuuden työn kanssa järjestää niin, ettei se syö sielua, vaan antaa lisää.
- Olen saanut etsivän nuorisotyöntekijän ansioista itselleni uuden harrastuksen ja uskon, että hieman paremman kosketuksen oman elämäni hallintaan. Näitä tarkemmin kuitenkin on etsivän nuorityön kautta saadut tiedot antaneet selvemmän kuvan siitä, mitä tulevaisuudessa tavoittelen ja mihin pyrin.
- Olen saanut keskusteluapua ja erilaisia näkökulmia ratkaisuihin sekä kriisitilanteisiin että arkisiin pulmatilanteisiin. Tapaamiset ovat selkeyttäneet ajatuksia ja auttaneet huomattavasti erilaisten asioiden kohtamisessa. Etsivällä nuorisotyöllä minut on otettu paremmin huomioon, kun muissa palveluissa missä olen käynyt, ja siten se on tuonut minulle paljon helpotusta tilanteisiin mitkä ovat tuntuneet vaikeilta. Sen vuoksi esim. tulevaisuuden elämänmuutokset eivät tunnu niin raskailta ajatuksilta, sillä tiedän että jos tulee joku asia mikä tuottaa stressiä, minulla on paikka, josta löydän apua.
- Olen saanut paljon tukea elämän vaikeina aikoina. Etsivä nuorisotyö on auttanut minua lähes kaikessa aina. Ilman etsivä nuorisotyötä syrjäytyisin vain kotona. Etsivät ovat aina tukena ja apuna. Olen saanut hurjasti enemmän rohkeutta ja elämänhalua etsivien ansiosta.
- Olen saanut tietoa eri paikoista, mitkä ovat osanneet myös auttaa minua. Ja olen saanut enemmän varmuutta elämään ja luottoa siihen, että pystyn tekemään myös itse asioita ja voin silti kysyä apua tarvittaessa.
- Olen saanut tukea tulevaisuuden suunnittelemiseen. Minua on kuunneltu, ja olen voinut jakaa vapaasti omia ajatuksiani ja huoliani. Nykyään luotan omaan tulevaisuuteeni, eikä se vaikuta enää yhtä epäselvästi kuin ennen.
- Olen saanut turvaa arkeeni. Ihmisen, jota kiinnostaa kuulumiseni. Etsivälle on ollut hirveän helppo puhua ja tapaamiset ovat olleet luontevia (pelkäsinkin että ne olisivat kiusallisia). Tulevaisuus näyttää nyt toiveikkaammalta. Olen päässyt kiinni minulle tärkeään yhteisöön etsivän kannustamana. Kohta otan seuraavan askeleen kohti työelämää.
- Ollu paljon apua yxinäisyyteen ja tavallaan asioiden ulkopuolisen silmin hahmottamiseen ja saanu paljon perspektiiviä. Osaltaan pohdittu myös eri vaihtoehtoja mitä tulevaisuudessa. Erityisesti ollu apua että saanu jalkoja hiukan maahan.
- Osaan miettiä etukäteen seurauksia, joita valinnoilla voi olla. Ennen en osannut vaan tein asioita paljoo ajattelematta, et jouduin taas sitte kuseen omaa tyhmyyttäni. Etsivän kans ollaan käyty keksittyjä tilanteita läpi ja mietitty mitä eri valinta on aiheuttanu, niin hyvässä tai pahassa. Oon oppinut tosi paljon itsestäni. Nyt on elämässä suunta, ennen se oli sumeeta ja ankeaa.
- Paljon erilaista apua ja tukea haastaviin tilanteisiin. Isosti jeesiä esim. koulutuksessa. Sen että oon saanut itseluottoa isosti takasin etsivätyön kautta on jo isoplussa! Ja paljon erilaisia neuvoja ja vinkkejä tulevaisuutta varten!
- Paljon kaikkee mukavaa sanottavaa. On ollu paljon tukena, kun itellä oli vaikee elämänvaihe, ja mukava on aina päästä puhumaan, sillä luotan ihan täysillä. Yhteishenki on kans tosi hyvä ja tullaa hienosti juttuun eikä se tunnu terapialta vaan enemmän kaverimaiselta (hyvä asia). Oon kehittyny käsitlemään ongelmia ja oppinu uskaltamaan sanoo ei. Musta on tullu paljon itsenäisempi, enkä vihaa enää yksin oloa, sekä itsevarmempi.

- Sain vihdoin selkeämmän kuvan omasta tilanteestani ja ahdistus sekä stressi vähentynyt tulevaisuudesta, sain paljon näkökulmaa ja vinkkejä myös jatkoa varten ja nyt olen osannut itsekin selviytyä enemmän, koska tiedostan oman tilanteeni ja muistan käynneistä, mitä kannattaa tai voi tehdä!
- Toivoa elämään. Minulla oli monta rautaa tulessa ja kynnyksellä ottaa minkäänlaista yhteyttä oli korkea. Olen saanut selvittyä monta lamauttavaa asiaa nuorisotyöntekijän kanssa ainakin siihen kohti, että näen taas elämässä toivoa mennä eteenpäin. Itseluottamus on noussut ja pystyn jo jonkin verran tehdä itsenäisesti asioita. Nuorisotyö on niin sanotusti nostanut minut epätoivosta.
- Oma vuosien kokemus etsivän nuorisotyöntekijän kanssa on ollut ihan korvaamaton. Hän on auttanut minua elämäni ongelmassa aina vain uudestaan, kun sellaisia on tullut eteen. Raha-asiat, Kela, työkkäri, opiskelu, työ, mielenterveys, kuntoutuminen, laskut, talous, asunto, elämän kriisit ja muutokset. Lista on pitkä. Suoraan sanottuna, en tiedä olisinko enää elossa ilman tätä korvaamatonta apua. Niin pahasti on itselläkin ollut mielenterveyden kanssa ongelmia, että yksin ilman tätä apua en olisi pärjännyt. Kiitos kaikille, jotka tätä työtä tekevät.

Elämässäni oli paljon ihmisiä, jotka satuttivat minua. Joskus tuntui siltä, että heidän koko elämänsä pyöri sen ympärillä, kuinka satuttaa minua. Ei ole ollut helppoa ottaa heistä etäisyyttä, jotka satuttivat ja kuuluvat perheeseeni. Olen näin siitä huolimatta tehnyt. Ei ole ollut helppoa jättää ihminen, jota rakastin, mutta tiedän että se oli oikea päätös. Muutin omilleni vuoden lopussa. Elämä tuntuu omituiselta koska se on muuttunut niin paljon. Tätäkö on normaali elämä ja vapaus? Kysyn sitä itseltäni usein. En tiedä missä olisin ilman nuorisotyötä nyt. Olen kiitollinen, että saan vihdoin aloittaa sen elämän, jonka olen niin pitkään halunnut.

Nuorten näkemyksiä etsivän nuorisotyön kehittämistarpeista

SOVARI-KYSELYSSÄ NUORIA PYYDETÄÄN kertomaan omin sanoin, miten he kehittäisivät etsivää nuorisotyötä. **348 nuorta eli 12 prosenttia kaikista kyselyyn vastanneista nosti esille jonkin kehittämisehdotuksen.** Sen sijaan 525 nuorta totesivat, etteivät he löydä kehittämistarpeita etsivästä nuorisotyöstä, kun kaikki on mennyt omalla kohdalla sujuvasti.

Nuorilta kysyttiin myös, mitä kielteisiä kokemuksia heillä on ollut etsivästä nuorisotyöstä. **Huonosta kokemuksestaan kirjoitti 149 nuorta** eli 5 prosenttia kaikista kyselyyn vastanneista. 836 nuorta vastasi kysymykseen sitä vastoin niin, ettei heillä ollut mitään kielteisiä kokemuksia, vaan ne olivat ainoastaan myönteisiä. Valtaosa nuorista jätti vastaamatta huonoja kokemuksia ja kehittämisehdotuksia koskeviin kysymyksiin.

Yhteensä 432 nuorta toi Sovari-kyselyssä esille jonkin kehittämisidean tai kokemansa huonon kokemuksen etsivässä nuorisotyössä. Vastauksissa nousi esille muutamia teemoja useampia kertoja. Useimmat nuoret ovat olleet kaikin puolin tyytyväisiä saamaansa palveluun. Nuorten esille tuomat kehittämiskohdat ja huonot kokemukset antavat kuitenkin tärkeää peilauspintaa ja näkökohtia etsivän nuorisotyöntekijän työn arvioimiseksi ja kehittämiseksi. **Näitä asioita voidaan tarkastella etsivän nuorisotyön laatutekijöinä, joista kannattaa pitää huolta tai joita on hyvä kehittää ja kytkeä etsivään nuorisotyöhön.**

Nuoret esittivät kehittämistoiveita tai toivat esille huonoja kokemuksiaan etenkin seuraaviin teemoihin liittyen:

1. **Etsivän nuorisotyön resursointi ja riittävyys**, 103 ehdotusta ja 54 huonoa kokemusta
2. **Etsivän nuorisotyön markkinointi ja tunnettuuden lisääminen**, 77 ehdotusta ja 10 huonoa kokemusta
3. **Vuorovaikutuksen kehittäminen etsivän nuorisotyöntekijän ja nuoren välillä**, 22 ehdotusta ja 50 huonoa kokemusta
4. **Toiminnan lisääminen etsivään nuorisotyöhön**, 23 ehdotusta, ja **nuorten ryhmätoiminnan lisääminen**, 12 ehdotusta

Edellisten asioiden lisäksi muutamat nuoret mainitsivat myös tarpeen nostaa etsivän nuorisotyön ikähaarukkaa yli 28-vuotiaisiin. Muutamat nuoret nostivat esille kynnyksen madaltamisen etsivään nuorisotyöhön, vaikkakin tämä mainittiin harvemmin kuin aikaisempina vuosina. Nuoret näkivät myös tarpeita etsivän nuorisotyöntekijän tietämyksen tai osaamisen vahvistamiseen.

1. Etsivän nuorisotyön resursointi ja riittävyys: Nuoret toivovat enemmän etsiviä nuorisotyöntekijöitä ja lisää aikaa heidän kanssaan. Nuorten vastauksissa toistuu toive: ”Enemmän aikaa nuorille”. Nuoret kokevat etsivän nuorisotyön tärkeäksi, mutta huomaavat resurssien olevan rajalliset. He haluavat, että palvelu kattaisi kaikki apua tarvitsevat nuoret.

Monet nuoret kokevat, että etsivillä on jatkuvasti kiire. Yhteisten aikojen sopiminen on hankalaa, ja tapaamisia on liian vähän, sillä etsivän nuorisotyöntekijän kalenteri oli täynnä ja vapaita aikoja niukasti tarjolla. Tämä vaikeuttaa tuen ja avun saamista silloin, kun nuoret sitä eniten tarvitsevat. He toivovat tiiviimpää yhteydenpitoa ja pitempiä tapaamisaikoja, koska lyhyet tapaamiset eivät aina riitä asioiden käsittelyyn ja kiire haittaa vuorovaikutusta. Joskus etsivät tekevät muita töitä tapaamisten aikana.

Nuoret toivovat, että etsivät ottaisivat enemmän yhteyttä ja olisivat aktiivisempia yhteydenpidossa. Nuoret toivoivat myös ilt- ja viikonloppuaikoja, jolloin heillä olisi enemmän mahdollisuuksia tavata etsivää. Lisäksi he kokevat etsivien vaihtuvuuden ongelmaksi, koska se vaikeuttaa luottamuksellisen suhteen rakentamista.

Seuraavassa on resursseihin liittyviä poimintoja nuorten esille tuomista ehdotuksista etsivän nuorisotyön kehittämiseksi:

- Enemmän resursseja työntekijöille, ja enemmän koulujen kanssa yhteistyötä.
- Enemmän sunnuntaita ja tapaamisia illalla.
- Ainoa asia, joka välillä harmittaa, on se, kun näkee tai aistii miten kiire vaikka omalla etsivällä on. Ei sitä tietenkään ole kukaan sanonut tai mitenkään suoraan ilmaissut, mutta huomaahan sen. Aina ei sitten keh-
taa häiritä, vaikka ehkä haluaisi/tarvisi jeesiä johonkin. Ja kun itsekin ymmärtää, ettei se kiire etsivistä it-
sestään johdu vaan se vika on jossain muualla.
- Ainut asia, mikä tulee mieleen, on että etsivien työtä pitäisi tukea, eikä leikata. MTK puoli on muutenkin
yli rasittunut ja jos nuorisotyöltä leikataan taas lisää, kasvaako valtiolle enää "hyviä veronmaksajia", vai
jääkö yhä enemmän ja enemmän rakojen väliin, työn, koulutuksen ja minkään tasoisen hoidon ja tuen
ulkopuolelle?
- Antamalla nuorisotyöntekijöille enemmän aikaa. Yksi nuorisotyöntekijöistä vaihtoi ammattia eikä hänen
tilalle ole tulossa uutta, tarkoittaen että muut joutuvat tekemään tämänkin edestä töitä. Tämä johtaa sii-
hen, että heillä on vähemmän aikaa nuorille ja näiden kanssa toimimiselle.
- Ei ainakaan vähentää mitään, mitä nyt jo on. Leikkaukset tässä vaiheessa olisivat tuhoisia, kun nytkään
resurssit eivät riitä auttamaan kaikkia.
- Ei kehitysidea varsinaisesti, mutta perua hallituksen leikkaussuunnitelmat, jotka kohdistuvat etsivään nuo-
risotyöhön. Tämä on erittäin tärkeää työtä, jonka rahoitus tulisi turvata.
- Ei muuten kuin lisäämällä etsiviä nuorisotyöntekijöitä, jotta kaikki sitä tarvitsevat pääsisivät saamaan apua
juuri silloin, kun sitä tarvitsevat.
- Ei nyt tule kehitettävää mieleen, mutta pidän tuota työtä erittäin tärkeänä ja toivonkin että tuota toimin-
taa ei ikinä lopetettaisi. Tätä työtä todellakin pitää tehdä halusta auttaa nuoria ja se on näkynyt jokaisesta
etsivästä, jonka kanssa olen ollut tekemissä.
- En keksi parannettavaa. Ainoana asiana, mikä tässä tulee mieleen, ja jos joku ylempi taho näitä lukee, on
että etsivältä nuorisotyöltä EI pidä leikata rahoja!
- Enemmän etsiviä per kunta/kaupunki. Nämä ovat tärkeitä!
- Enemmän nuorisotyöntekijöitä, jotta kaikki kaltaiseni saisivat apua. Nuorisotyöntekijöitä on käsitykseni
mukaan vähän, mutta tukea tarvitsevia on varmasti paljon. Eli lisää työntekijöitä, jotta kaikilla olisi pa-
rempi olla!!!!
- Etsiviä tarvittaisiin ehdottomasti useampi, sillä apua tarvitsevia nuoria on paljon.
- Etsiviä tarvittaisiin lisää, sillä apua tarvitsevia nuoria on nykypäivänä niin valtavan paljon. Etsivät auttavat
nuoria löytämään oman paikkansa maailmassa, auttavat oikealle polulle ja toimivat ennaltaehkäisevästi
niin, että nuoret kuntoutuvat ajoissa, eivätkä näin ollen ajaudu niin helposti huonoille teille. Omalla paik-
kakunnalla tarvittaisiin myös nuorille oma tila viikonloppuisin, jossa saisi olla turvallisessa seurassa valvo-
van silmän alla.
- Etsiviä voisi olla enemmänkin, sillä silloin kaikille jäisi paremmin aikaa.
- Etsivä nuorisotyötä tulisi tukea rahallisesti enemmän, jotta sen hyödyt saataisiin mahdollisimman monen
nuoren elämään.

- Etsivää nuorisotyötä pitäisi olla enemmän. Sen pitäisi kuulua ja näkyä paremmin, että kaikki tarvitsevat saavat siitä tukea.
- Jos olis vaikka 2 etsivää nii olis varmaan nopeampaa ja/tai helpompaa. Mutta muuten on ihan hyvä.
- Lisää etsiviä ja erilaisia etsiviä vaan töihin, monelle nuorelle saattaa olla pelottavaa kohdata etsiviä, mutta kun heitä on laaja kirjo, voi löytyä miellyttävä henkilö.
- Lisää etsiviä. Aikaa tuntuu olevan huonosti.
- Lisää etsivää nuorisotyötä, enemmän määrärahoja sille.
- Mielestäni nuorisotyöhön voisi panostaa paremmilla resursseilla.
- On selvää, että etsivillä on usein kova kiire ja välillä on ollut siksi vaikeaa saada sovituksi aikoja. Työntekijöitä on siis mahdollisesti liian vähän. Olisi tärkeää, että tällaiseen hyvinkin tärkeään työhön olisi enemmän resursseja.
- Tarvittaisi lisää etsivää nuorisotyötä.
- Tiiviimpi keskusteluyhteys tuntuisi tärkeältä, koska isommilla aikaväleillä ehtii tapahtua sen verran paljon.
- Tuntuu, että jos heillä olisi enemmän resursseja, pystyisivät he auttamaan monia muitakin samalla tavalla kuin minua.
- Uskon, että henkilöstöresurssit eivät varmasti ole riittävät suuremmissa kaupungeissa, ja heidän palkkaa voisi kompensoida enemmän, ottaen huomioon, kuinka joskus kriittisessä asemassa etsivä nuorisotyöntekijä voi olla jonkun nuoren elämässä.
- Varata työntekijöille enemmän työaikaa per asiakas ja laajentaa hyödynnettäviä resursseja, esim. laki-ihmiset.

Etsivään nuorisotyöhön olisi tärkeää satsata resurssia. Perusasiat on varmaan kunnossa, ollaan tekemisissä ihan oikein asioiden kanssa ja käytössä on monia hyviä keinoja. Kehittäminen olisi tässä kohdassa varmaankin juuri resurssin lisäämistä, ei niinkään toimintatapojen yms. muuttamista. Olisi tärkeää myös kuunnella kehittämistarpeissa paitsi tietysti nuoria, myös niitä kentällä työskenteleviä nuorisotyöntekijöitä, jotka näkevät ja tietävät varmasti, mitä juuri millä hetkellä tarvittaisiin. Tärkeää on, että etsivillä olisi aikaa ja sitä kautta palvelu pysyy laadukkaana ja apu on kohdennettu juuri siihen, mitä nuori tarvitsee.

Etsivän nuorisotyön **resurssien riittämättömyys** tulee nuorten mukaan esille ongelmina seuraavissa asioissa:

- He ovat ylikuormittuneita.
- Kiireinen aikataulu ja ajanpuute.
- Harmittavaa on, jos työntekijällä kestää kauan vastata viestiin.
- Välillä tuntuu, että etsivillä työntekijöillä on kova kiire.
- Ei oikeen ole muuta kuin, että etsivällä on todella kiire nykyään.
- Vain se, ettei aina aikaa minulle, kun heitä on vain muutama tässä kylässä ja heillä kädet välillä täynnä kaikkien asioiden kanssa ja muiden nuorten, mikä ymmärrettävää.
- Minuun ollaan aika harvoin yhteydessä eikä nähdä kauhean useasti eikä kysellä niin paljon.
- Liian epäsäännöllinen yhteydenpito arjen ja ajan takia.
- Jono oli pitkä.

- Ois kiva et tätä ois tarjolla myös iltaisin tai ainaki vähän pitempään.
- Aikaa ei aina ole.
- Ainoastaan se, että nuorisotyöntekijälle on vaikeaa saada nopealla aikataululla aikaa, jos on kriisi ja hän ainut henkilö, jolle uskaltaa tai voi puhua.
- Ajat työntekijöille menevät usein useamman päivän päähän. Jonkin ennalta-arvaamattoman akuutin asian tapahtuessa apua voi siis olla hankala saada juuri silloin, kun sitä tarvitsisi. Työntekijät ovat kuitenkin aina tehneet kaikkensa, että asiat hoituisivat.
- Olisin mielusti aina pidemmän aikaa juttelemassa.
- Aikoja on hieman hankala välillä saada.
- Etsivää ei näe kauhean useasti. Voi mennä useita viikkojakoin, että milloin näkee seuraavan kerran.
- Aina ei ole mahdollista nähdä niin usein kuin kokisi tarpeelliseksi.
- Eipä juuri, ainut harmi, että hänellä on aina niin täysi kalenteri! Useamminkin voisi nähdä/jutustella.
- Niillä on niin paljon asiakkaita, että harvoin on vapaita aikoja, varsinkin jos toinen osapuoli opiskelee tai käy töissä, niin ei koskaan oikeastaan ole samaan aikaan vapaata.
- Ainoat kielteiset kokemukset ovat johtuneet etsivien vähäisestä määrästä. On jouduttu perumaan etsivien järjestämää ohjelmaa, koska alkuperäinen ohjelmanvetäjä on esim. sairastunut ja muut etsivät ovat liian kiireisiä, että voisivat toimia vetäjänä.
- Suuremmissa kaupungeissa etsivien ja nuorten välille ei ehdi syntyä samoja yhteyksiä kuin meillä maalla. Nuorten lukumäärä suhteessa etsiviin on siellä liian suuri.

Etsivien nuorisotyöntekijöiden vaihtuvuus tuo epäyhtenäisyyttä nuorten saamaan palveluun. Uuden työntekijän kanssa yhteistyön aloittaminen on monille nuorille vaikeaa.

- Ainut mikä mieleen tulee on, että pääetsiväni on vaihtunut turhan usein, vaikka kaikki ovat olleet mahtavia persoonia ja kiinnostuneita minusta.
- Kanssani työskentelevän parivaljakon kokoonpanon jatkuva muutos, sillä ahdistun jonkun verran uusista ihmisistä, vaikka kaikki onkin sitten todellisuudessa sujunut hyvin.
- Työntekijät vaihtuvat koko ajan kohdallani. Näen koko ajan uusia naamoja, jolloin hoidan asioita monen eri ihmisen kanssa ja se kuormittaa minua.
- Työntekijät vaihtuivat usein, ymmärrän kyllä kipeenä olon ja sijaisetkin oli kivoja, mutta vielä kivempi kun ois aina omat työntekijät. Silti kiva kun heitä on aina kaksi, tulee turvallisempi olo.
- Yhdessä vaiheessa etsiväni muuttui pari kertaa lyhyen ajan sisällä, muuta kielteistä ei ole.
- En halua että työntekijä vaihtuu kesken asiakkuuden. Ilmeisesti yksi haaste tässä on rahoituksen jatkuvuus.
- Työ tulisi vakinaistaa hänelle, koska hän on tykätty kaikkien nuorien kesken, ja kukaan ei hyödy siitä, jos nykyinen etsivä nuorisotyöntekijä lähtisi pois, päin vastoin nuoret tulisivat kapinoimaan.

2. Etsivän nuorisotyön markkinointi ja tunnettuuden lisääminen: Monet nuoret ovat sitä mieltä, että etsivän nuorisotyön tunnettuutta tulisi parantaa, jotta nuoret osaisivat hakeutua palveluun helpommin ja myös heidän läheisensä osaisivat ohjata nuoria etsiville. Useat nuoret kokivat, ettei etsivä nuorisotyö ole tarpeeksi tunnettu. He saivat tietää palveluista liian myöhään ja olisivat hyötäneet tuesta jo nuorempana. Aluksi he eivät tienneet, missä asioissa etsivät nuorisotyöntekijät voivat auttaa. Väärät ennakkoluulot estivät osaa nuorista hakemasta apua. Palveluun hakeutumisen tulisi olla mahdollisimman helppoa.

Nuoret toivovat lisää mainontaa ja tiedotusta etsivästä nuorisotyöstä eri kanavissa sekä konkreettisia esimerkkejä siitä, miten palvelu voi auttaa. Heidän mielestään palveluiden tulisi näkyä paremmin somessa ja kouluissa, esimerkiksi yläkouluissa, lukioissa ja korkeakouluissa. Palvelua tulisi mainostaa myös mediassa ja paikallisissa lehdissä. Nuoria tulisi rohkaista hakemaan apua matalalla kynnyksellä, ja etsivään nuorisotyöhön liittyviä ennakkoluuloja tulisi vähentää.

- Koen että etsivä nuorisotyö ei ehkä edelleenkään ole riittävän tunnettu, jotta nuoret osaisivat hakeutua tai sitten ennakkoluulot estävät sen. Lisää näkyvyyttä tärkeälle työlle.
- Mietin kuinka paljon helpompaa elämäni olisi, jos olisin tajunnut hakeutua etsivän nuorisotyönohjaajan luo aikaisemmin. Mainostusta pitäisi olla enemmän.
- Minulla oli vähän kielteisiä mielikuvia etsivästä nuorisotyöstä ennen kuin tapasin etsivän ensimmäistä kertaa. En ole kokenut mitään kielteistä etsivä nuorisotyön tekijöistä sinä aikana, kun he ovat auttaneet minua.
- Tästä ei puhuta tarpeeksi esimerkiksi koulussa tai mediassa tai missään muuallakaan. Olisi hyvä, jos kaikki nuoret tietäisivät, että on tällainenkin vaihtoehto, kun tulee ongelmia!
- Julkisuutta ja tietoa nuorille vain enemmän. Tunnistakaa työn arvo ja mielestäni heille kuuluisi vain enemmän resursseja.
- Uutisoinnilla. En itse ollut ikinä kuullut etsivästä nuorisotyöstä, kunnes ystävä kertoi. Uskon, että moni nuori hyötyisi työstä, jos tietäisi selvästi missä asioissa voisi saada apua.
- Siitä pitäisi puhua enemmän yläkouluissa ja lukioissa, en itse ainakaan ollut kuullut koko konseptista ennen kuin äitini selvitti oman työpaikkansa kautta, mistä voisi saada minulle tukea arjen hallintaan ja raha-asioihin.
- Etsivien tapa auttaa ja tukea on ainutlaatuinen ja oikeastaan ongelma on siinä, että ainoa kuulluksi ja kohdattuksi tulemisen kokemus on tullut etsivästä nuorisotyöstä. Etsivän työn tärkeys ja laajuus olisi tärkeää tunnistaa.
- Etsivällä nuorisotyöllä saisi olla mielestäni enemmän mainoksia, jotta ihmiset tietäisivät mistä kaikesta työssä on kyse ja paikka tavoittaisi enemmän sen tarpeessa olevia nuoria.
- Avata asiakassuhteen alkuvaiheessa, mistä etsivä nuorisotyössä on kyse ja millaisissa asioissa apua on tarjolla.
- Ehkä markkinoida paremmin palveluita. Heistä on todella apua ja yksi ystäväni, joka tarvitsisi esimerkiksi heidän apuaan, ei ollut kuullutkaan tästä tahosta, kun vinkkasin siitä hänelle.
- Ehkä voisi mainostaa enemmän vaikkapa korkeakouluissakin, että nuoret aikuiset tietävät palvelun olevan saatavilla.
- Enemmän mainostusta, että useampi ihminen tietäisi tästä mahtavasta palvelusta.
- Etsivä nuorisotyö on tärkeää monelle nuorelle kuten myös itselleni. Mielestäni se tarjoaa todella kattavaa tukea ja aivan älyttömän mukavia etsiviä. Ainut asia mitä pitäisi "parantaa" on ehkä näkyvyys, että nuori löytää avun.
- Etsivää nuorisotyötä voisi saattaa paremmin nuorison tietoon, esimerkiksi lisäämällä vierailuja kouluissa.
- Ilmoittaa laajemmin missä asioissa etsivät auttavat ja kuinka helposti heihin voi olla yhteydessä.
- Mielestäni toiminnassa ei olisi muuta kehitettävää kuin se, että sille tulisi saada enemmän näkyvyyttä, varsinkin juuri 18 vuotta täyttäneille.
- Mahdollisesti voisi kouluissa mainostaa enemmän ja hukassa olevien nuorien etsiminen voisi olla keskeisempää. Palvelu on erinomaista, mutta moni, joka sitä tarvitsee, ei ole välttämättä kuullutkaan asiasta.
- Itselläni oli melko korkea kynnys hakea apua etsiviltä. Jatkossa voisi kehittää avun hakemisen helppoutta ja painottaa nuorille sitä, että tästä voi hyötyä myös semmoisissa tilanteissa mitä ei itse pidä "tarpeeksi suurena".

Mielestäni etsivä nuorisotyö on loistavaa jo itsessään, mutta erilaisten nuorten tavoittamiseen tulisi käyttää enemmän resursseja. Paikkakunnallani vielä kovinkaan moni nuori ei tiedä, että heillä olisi mahdollisuus saada tarvitsemaansa apua.

Se täytyisi saada jotenkin vielä enemmän matalan kynnyksen asiaksi nuorelle ottaa yhteyttä pieniltäkin tuntuissa asioissa.

Etsivät voisivat vaikka mennä kouluille pitämään nuorille tunteja, joissa kerrottaisiin esim. laskujen maksamisesta, Kela-asioista, (kesä)työdenhausta jne. Sellaisia asioita ei opeteta koulussa tunneilla, vaikka ne ovat tärkeitä ja moni nuori ei saa vanhemmiltaan opetusta.

3. Vuorovaikutuksen kehittäminen etsivän nuorisotyöntekijän ja nuoren välillä: Osa nuorista kehittäisi etsivän nuorisotyöntekijän vuorovaikutukseen liittyvää osaamista niin, että hän kuuntelisi ja ymmärtäisi paremmin nuoren tarpeita ja tilannetta. Joissakin tapauksissa nuori on tuntenut, että hänen ongelmiaan on vähätelty tai sivuutettu tai nuorta on painostettu etenevään asioissaan. Jotkut nuoret kokivat, että etsivät olivat liian passiivisia, eivät pitäneet riittävästi yhteyttä tai eivät olleet oma-aloitteisia uusien asiakkaiden kohdalla. Etsivät eivät ole aina tavoitettavissa tai vastaavat viesteihin viiveellä. Kiire tuntuu vaikuttavan etsivien nuorisotyöntekijöiden toimintaan. Joissakin tapauksissa etsivät vaihtuivat usein, mikä vaikeutti luottamuksen ja yhteyden muodostamista. Fyysinen tapaaminen ei aina ollut mahdollista, ja joissain tapauksissa viestintä tapahtui pelkästään sähköisesti.

Nuorten vastauksista nousee esille esimerkiksi seuraavia asioita, joissa etsivät tarvitsevat vahvaa osaamista:

1. Ymmärrys mielenterveyteen liittyvissä asioissa, kyky tunnistaa ja käsitellä ahdistusta
2. Kyky ottaa huomioon nuoren kriisitilanteet ja tarjota tarvittavaa tukea
3. Säännöllisen yhteydenpidon ylläpitäminen ja luottamuksen rakentaminen
4. Empaattinen kuuntelu, sosiaaliset taidot, vuorovaikutustaidot
5. Ymmärrys nuorten koulutus- ja työllistymisvaihtoehdoista ja realististen tavoitteiden asettaminen
6. Taito kohdata nuoret sukupuolisensitiivisesti ja yhdenvertaisesti
7. Kyky luoda ja ylläpitää sosiaalisia yhteyksiä erilaisista taustoista tulevien nuorten kanssa
8. Arvostava vuorovaikutus, nuorten kokemusten validointi ja myötätuntoinen viestintä

4. Ryhmätoiminnan ja muun toiminnan lisääminen etsivään nuorisotyöhön: Osa nuorista monipuolistaisi etsivän nuorisotyön toimintaa. Ryhmätoiminnalla voidaan lisätä nuorten harrastamista, yhdessäoloa ja mahdollisuuksia löytää uusia ystäviä, ja näin vähentää nuorten laajasti kokemaa yksinäisyyttä. Työntekijäresursseja vaativaan työhön voitaisiin vahvemmin liittää nuorten keskinäistä vertaistukea, ja se voisi olla nykyistä suurempi voimavara nuorille.

- Olisi mukava, jos tulisi jotain ohjelmaa arkeen myös 18-29 vuotiaille nuorille. Jotain ryhmätoimintaa.
- Erilaiset "kurssit/kerhot" olisivat kivoja.
- Ehkä voisi olla vielä monipuolisemmin jotain ryhmätoimintaa. Ja miksei myös jotain monipuolisempaa toimintaa kahden kesken etsivän kanssa esim. ruuanlaiton harjoittelua.
- Ryhmätoiminta voisi auttaa enemmän muihin tutustumisessa.
- Tapaamispaikkoja ja tapaamisia toisten ihmisten kanssa ja yhteistä tekemistä, joissa voisi tutustua samanhenkisiin ihmisiin.
- Enemmän ryhmätapahtumia ja kerhoja.
- Enemmän tapahtumia täysi-ikäisille ja sit vanhemmille nuorille.

- Jotain yhteistä tekemistä aikuisten nuorten olohuoneeseen (esim. ruoanlaitto, ulkoilu).
 - Ryhmätekemistä lisää ja yhteisiä retkiä ja tapahtumia.
 - Ryhmätoimintaa etsivien nuorille.
 - Vielä lisää yksinäisyyteen keskittyvää toimintaa, henkilökohtaista tai ryhmässä.
 - Voisi olla enemmän ryhmäytymistä nuorten aikuisten kanssa.
 - Enemmän luovaa pajoa toimintaa.
 - Enemmän resursseja tehdä asiakkaiden kanssa asioita.
 - Enemmän toimintaa, jonka tarkoitus olisi motivoida ihmisiä.
 - Mahdollistaa enemmän tutustumiskäyntejä harrastuksiin ja työelämään.
 - Nuorille (18–29.v) enemmän toimintaa tasaisesti viikkoa kohden.
 - Olisi hyödyllistä, jos etsivillä olisi rahallista tukea harrastamiseen ja käymiseen.
- Olisi kiva saada toimintaa myös hieman syrjäkylille.

Sovari-tuloksissa tulee esille etsivän nuorisotyön laatuvaatimukset: nuoret pitävät tärkeänä sitä, että etsivä nuorisotyöntekijä on helposti tavoitettavissa, pitää riittävästi yhteyttä, pysähtyy kuuntelemaan ja ymmärtää nuoren yksilöllisiä tarpeita. On tärkeää ylläpitää etsivän nuorisotyön laatutasoa, huolehtia riittävästä työntekijäresursseista ja vahvistaa työntekijöiden osaamista toimivaan vuorovaikutukseen nuorten kanssa. Nuorten tilanteet vaihtelevat suuresti, mikä haastaa etsivää nuorisotyöntekijää: häneltä edellytetään laajaa ymmärrystä nuorten erilaisista tilanteista ja tarpeista. Jokaisen nuoren tarpeisiin on osattava vastata yksilöllisesti.

Sovari-tulosten mukaan etsivä nuorisotyö on yleisesti hyvällä tai erinomaisella tasolla. Se saa nuorilta erittäin myönteiset arviot. He ovat yleisesti hyvin tyytyväisiä siihen, miten etsivässä nuorisotyössä toteutuvat sen keskeiset periaatteet. Laadukas palvelu mahdollistaa nuorten tuensaannin sekä etenemisen monissa käytännön asioissa ja omalla polullaan. Etsivän nuorisotyön myötä nuorten sosiaalinen vahvistuminen on merkittävää. Se tarkoittaa nuorten hyvinvoinnin, toimintamahdollisuuksien ja osallisuuden vahvistumista omassa elämässään. Sosiaalinen vahvistuminen tukee nuorten kouluttautumista ja työllistymistä. On tärkeää kuulla nuorten näkemyksiä palvelun kehittämiseksi ja varmistaa hyvä etsivä nuorisotyö myös tulevaisuudessa. Etsivä nuorisotyöntekijä on monelle nuorelle tärkeä rinnalla kulkija ja tukija.

Sain mielettömän asiantuntevaa, luotettavaa ja hyödyllistä tukea vaikeassa elämäntilanteessa, jossa oma tukiverkko elämässä tuntui petteäneen alta. Minua autettiin hakeutumaan mielenterveyden palveluihin, hakemaan apua somaattisiin vaivoihin ja saamaan raha-asiat ja elämä muuten raiteilleen. Nuorisotyö oli ensimmäinen askeleeni elämänlaadun sekä opiskelu- ja työkyvyn kohenemisessä. Nuorisotyöntekijä, jonka kanssa tapasimme suht. säännöllisesti ja jonka kanssa olimme useasti yhteydessä, oli korvaamattoman tärkeässä asemassa, sillä hän oli elämässäni tuohon aikaan ainoa turvallinen aikuinen, jolle saatoin kertoa ongelmistani ja jonka kykyyn auttaa saatoin luottaa. Hän oli myös yksi ainoista ihmisistä, jolle olen elämässäni koskaan kyennyt avautua traumaattisista tapahtumista, joita koin nuorempana, ja jotka aiheuttavat hankaluuksia yhä tänäkin päivänä. Apu, jota sain, auttoi minua pääsemään omille jaloilleni. Nyt kykenen pitämään itsestäni huolta aivan eri tavalla ja olemaan vastuussa itsestäni ja elämästäni. Koen rohkaistuneeni, ja saatu positii-
vinen tsemppaus on vahvistanut pysymään sitkeänä, vaikka hankalia tilanteita tulisikin kohdalle. Olen myös nyt vihdoin siinä kunnossa, että olen uskaltanut hakea opiskelemaan. Vaikka opiskelemaan lähtö ja muutto uudelle paikkakunnalle jännittääkin, tiedän nyt mitä kautta minun on mahdollista saada tukea, mikäli sitä tarvitsen.

LIITE 1. SOVARI-KYSELYYN VUONNA 2023 VASTANNEIDEN NUORTEN TAUSTATIEDOJA

1. Sukupuolijakauma

	Lukumäärä	%
Mies	1081	39 %
Nainen	1 419	51 %
Muu / en halua määritellä	274	10 %
Yhteensä	2 774	100 %

2. Ikäjakauma

	Lukumäärä	%
Alle 16-vuotias	45	3 %
16—20-vuotias	1 176	44 %
21—25-vuotias	1 146	40 %
26—28-vuotias	348	10 %
Yli 29-vuotias	77	3 %
Yhteensä	2 792	100 %

3. Elämäntilanne

	Lukumäärä	%
Peruskoulussa	12	1 %
Opiskelija	575	30 %
Työpajalla tai kuntouttavassa työtoiminnassa	240	12 %
Työssä	342	18 %
Työtön	469	24 %
Sairaana	168	9 %
Eläkeläinen	77	4 %
Muu	69	3 %
Yhteensä	1 952	100 %

4. Kuinka pitkä aika on kulunut siitä, kun nuori on ollut ensimmäisen kerran yhteydessä etsivän nuorisotyöntekijän kanssa

	Lukumäärä	%
Alle 6 kuukautta	998	36 %
6 kk – 1 vuosi	627	22 %
Yli 1 vuosi – 2 vuotta	512	18 %
Yli 2 vuotta – 3 vuotta	257	9 %
Yli 3 vuotta	418	15 %
Yhteensä	2 812	100 %

5. Kuinka usein nuori on ollut yhteyksissä etsivän nuorisotyöntekijän kanssa

	Lukumäärä	%
Harvemmin kuin kerran kuukaudessa	303	16 %
Kerran kuukaudessa	500	26 %
Joka toinen viikko	489	25 %
Kerran viikossa	469	24 %
Useita kertoja viikossa	193	10 %
Yhteensä	1 954	100 %

Jokaisesta Sovari-kyselyyn vastanneesta 2812 nuoresta ei ole saatavilla kaikkia taustatietoja.